

ЗВЕРНЕННЯ

КОМІСІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ — СКВУ У СПРАВІ
ВІДЗНАЧУВАННЯ ДНЯ СОЛІДАРНОСТІ З
УКРАЇНСЬКИМИ ПОЛІТИЧНИМИ В'ЯЗНЯМИ
В СРСР

Від 1976 року політв'язні в СРСР відзначають голодівкою кожного року 12-го січня, «день українського політичного в'язня».

Арешти, безправні засуди, репресії, тотальне топтання елементарних прав української людини — це тривожна дійсність в Україні.

Виконуючи постанову III СКВУ, щоб день 12-го січня кожного року відзначувати як День Солідарності з українськими політв'язнями в СРСР, Комісія Прав Людини СКВУ закликає українську спільноту (організації та індивідуально) організувати масові акції висилання телеграм і листів до урядів ваших країн в оборону політв'язнів.

У зв'язку з Конференцією у Мадриді слід домагатися рішучої постави урядів ваших країн відносно звільнення політв'язнів, членів Гельсінської Групи та всіх борців за людські і національні права, які діють у рамках міжнародного закону; припинити ув'язнювання по тюрмах і психіатричних закладах, анулювати заборону існування та дії Українських Церков, не робити труднощів у з'єднанні родин розкинутих по світі, дозволити емігрувати, хто цього бажає із СРСР.

У Дні Солідарності слід провести голодівку. Пояснити чужому доволі причини і форми відзначування Дня Солідарності. Українські організації молоді у Західному світі прийняли день 12-го січня, як вияв солідарності й моральної підтримки українським політв'язням, тому на форумах організації молоді слід провести виховну акцію у зв'язку з Днем Солідарності (голодівка, пояснювальна інформація в чужонаціональних середовищах, висилання протестних листів, збирання фондів на акції оборони).

Комісія Прав Людини СКВУ

Філія УКУ у Філадельфії закінчила семестер

Філадельфія, Па. — Філія УКУ у Філадельфії закінчила перед Різдвяними канікулами свій найбільш динамічний семестер. На Філії проведено три курси, а четвертий, позаочний, був організований при співпраці з Українським Патріархальним Товариством, Відділ Ньюарк-Ірвінгтон, Н. Дж.

У Ньюарку відбувся курс, чи радше серія викладів — «Психічні і фізичні підстави здоров'я» а у Філадельфії головними курсами були: «Важливі аспекти українського життя в ЗСА», що його відбули 13 студентів, і «Релігія в житті українців католиків в ЗСА — вибрані питання», слухачами якого були старші громадяни.

Крім того Філія УКУ у Філадельфії відбула теж перший семестер навчання української мови для англо-мовних слухачів; цей курс продовжуватиметься у весняному семестрі, який почнеться 18-го лютого 1981 року.

Загально кажучи, щодо якості і кількості курсів, минулий осінній семестер був найкращим в історії місцевої Філії УКУ.

Помер д-р Станіслав Станкевич, видатний білорусин

Нью Йорк, Н.Й. (СВУ). — В четвер, 6-го листопада 1980 року у своєму мешканні помер несподівано св.п. д-р Станіслав Станкевич, визначний білоруський діяч, речник білоруської еміграції, науковець, літератор і журналіст, редактор білоруського часопису «Білорус».

Покійний народився 23-го лютого 1907 року в Арлятах, Віленської губернії. В 1933 році закінчив Віленський польський університет і здобув ступінь магістра з філософії. В 1936 році здобув звання доктора філософії наук. На початку Другої світової війни працює активно для відродження релігійного життя і шкільництва в Білорусі, а під час війни і створення Білоруської Центральної Ради, став заступником президента.

Прибувши до З'єднаних Штатів Америки в 1962 році д-р Станкевич займався літературною працею і в тому часі написав дві книжки — «Білоруська література в половині 60-их роках» і «Янка Купала» в 100-ті роковини народження. Крім того Покійний займався політичною і громадською

працею і тісно співпрацював з українцями та іншими неросійськими народами, був членом Ради директорів організації «Американці за визволення поневолених народів» (АВПН) та співпрацював з Антибольшевицьким Блоком Народів (АБН).

У 40-ий день смерті, 21-го грудня м.р., відбулася у білоруській православній церкві Панахида, а після поминального обід-тризна, у якій взяли участь родина і численні друзі бл.п. д-ра Станкевича. Від українців у Панахиді і тризні вся участь ред. Олександра Калиника, який складаючи співчуття дружині Зінаїді і дочці Раїсі, виголосив коротке слово. У своєму слові д-р Калиник не тільки відмітив заслуги Покійного для білоруського й

інших поневолених Московою народів, але також схарактеризував загальну ситуацію у підневільних країнах і згадав про посилені процеси русифікації, за допомогою яких Москва хоче перетворити білоруський й інші народи в один російський народ. О. Калиник сказав також співчуття родині від УКУА.

АРАБСЬКІ КАПІТАЛІСТИ, ЧИСЛО яких постійно зростає, як і фонди, якими вони розпоряджаються, все так вважають ЗСА найкращим місцем для вкладів своїх капіталів. Не зважаючи на замороження іранських капіталів і пропаганду деяких ворожих до ЗСА арабських чинників, що таке саме може статися і з арабськими фондами, арабські фонди плинуть до американських банківських установ. Минулого року вплинуло 7,18 бильона таких арабських вкладів, майже вдвічі стільки, як в 1978 році. Однак, дотепер арабські вклади творять тільки коло одного відсотка закордонних вкладів у цій країні.

В Сан Сальвадорі вбито знов двох американців

Сан Сальвадор, Ель Сальвадор. — Партизани й терористи намагаються, де тільки можуть, вбивати американців, навіть коли ті працюють в ділянках найбільш корисних для населення Сальвадору. Після вбивства чотирьох місіонерок, які займалися медичною допомогою й опікою над дітьми та убогими, тепер терористи вбили двох американських сільськогосподарських дорядників.

Майкл П. Геммер з Потомак, Мд. і Марк Дейвід Перлман з Сіетл, Вашингтон, загинули в каварні готелю Шератон, де вони відбували конференцію з Хосе Родольфом Вієра, президентом Інституту для поліпшення сільського господарства Сальвадору. Вієру терористи вбили також. Президент республіки Сальвадор Хосе Наполеон Дуарте висловив думку, що вбивства доконали скрайньої праві терористи.

Обидва американці були спеціалістами в парцеляції і поділі більших латифундій та творенні на їхньому терені незалежних сільськогосподарських одиниць. Скрайньо праві елементи протиставляють будь-яким сільськогосподарським реформам, уважаючи що реформи ослаблюють стан посідання великих земельних власників. Знов же поступові елементи вважають аграрну реформу підставою упорядкування внутрішніх відносин в країні, забезпечення великої частини сільського населення вартістю праці та підвищення життєвого стандарту значної частини населення.

Три терористи увійшли до каварні перед північною й два з них пострілами з револьверів убили свої жертви. Один з трьох напасників охороняв двері. Після морду всі три спокійно відійшли. Вбивство цих двох американців, які працювали для населення Сальвадору, викликало велике хвилювання серед урядових кіл Вашингтону. Багато голосів є за тим, щоб зреагувати дотеперішню поставу в несенні того рода допомоги.

У світі

З БЕЙРУТУ, столиці Ливану, повідомляють, що там знов відновилися збройні сутички між узброєною міліцією ісламської секти шіїтів і збройними відділами комуністичної партії Ливану. Обидві ці організації ворогують між собою. Особливістю теперішніх сутичок є те, що вони відбуваються в столиці країни й ніхто їх не може зупинити. Поліція ослабла, а армія Ливану ще й далі в стані організування. Сирійські окупаційні відділи, які стаціонарно на терені Ливану і мають завдання власне таких «приватних воєн» не допускають, радше не втручаються у них, щоб уникнути власних жертв.

НАЙВАЖЧА АРТИЛЕРІЙСЬКА АТАКА в іраксько-іранській війні мала місце в останніх днях минулого року. Іракські частини підтягнули під столицю провінції Арабистан, Агваз, та під Абадан великі зброяні далекобійної артилерії та змагаються велику кількість амуніції. В часі, коли запанувало затишшя на фронті й летунство виконувало тільки спорадичні акції, змасовлена артилерія розпочала барабанний вогонь по обидвох містах, переносачі вогню квартал за кварталом. Наслідком цієї атаки загинуло дотепер найбільше число людей від артилерійського вогню у тій війні. Іранське радіо подало, що одного дня похоронено 75 жертв того обстрілу. Числа ранених не подано.

МАЙЖЕ ПІВРОКУ ЛІТАКИ НЕ БРАЛИ участі в повітряних боях між Ізраїлем і Сирією над Ливаном, який окупує сирійська армія. Дотепер такі повітряні двобої завжди кінчалися перемогою ізраїльтян. Так сталося і 31-го грудня, коли сирійські бойові літаки намагалися перешкодити ізраїльським у бомбленні позицій палестинських відділів у південному Ливані. В часі бомблення ізраїльськими літаками двох найважливіших укріплених таборів в містах Тире і Набатія сирійські МІГ-и дали їм бій. У короткому зударі, в якому, як оповідають свідки, мусіли брати участь аси повітряної боротьби, ізраїльці зістрілили два сирійські МІГ-и, сирійці перервали зудар. Сирійське командування подало, що в бою знищено також два ізраїльські літаки, але ізраїльтяни заперечили це.

ВАШІНГТОН БУДЕ МІСЦЕМ ЧИСЛЕННИХ дипломатичних візитів вже протягом першого місяця урядування нового президента Роналда Регена. Першим прибуде еспанський король Хуан Карлос в товаристві своєї дружини королеви Софії. Вони прибудуть 16-го лютого. Велике прийняття для них американського уряду буде однією із найбільших таких імпрез останнього часу. Десять днів пізніше, 25-го лютого, прибуде Маргарита Тачер, прем'єр британського уряду. З М. Тачер прибуде її міністер закордонних справ лорд Керрінгтон. Візита прем'єра Тачер і її міністра закордонних справ буде повністю присвячена діловим справам.

В НАЙРОБІ, СТОЛИЦІ КЕНІ, вибухла потужна бомба в репрезентативному готелі Норфолк у часі новорічного балю. Крім місцевих достоянників, у цьому балі брали участь численні дипломатичні представники ЗСА і Англії та торговельних фірм з обидвох країн. Серед жертв були також чужинці. Місцева поліція зразу почала інтенсивне слідство. Характер вибуху вказує, що мається до діла з плямовим підпалом спеціально сконструйованої бомби. На думку поліції, багато деталей указують, що замах доконали палестинські терористи. Палестинські терористи вже неодноразово погрожували Кені відплатою за те, що вона подала допомогу ізраїльцям у часі акції на летищі в Ентеббе, де ізраїльська спеціальна частина відбила закладників, півраних палестинськими терористами, та ще й до того ізраїльське летунство знищило цілий ряд літаків на тому летищі.

ВІДЗНАЧУВАННЯ ЦЬОГОРІЧНОГО НОВОГО року відбулося в Туреччині дуже урочисто. Головний ліберальний щоденник Стамбулу «Мілієт» написав з цього приводу: «Ми вступаємо в 1981 рік повні адячності турецьким збройним силам за звільнення країни з пошести тероризму». Перед перебранням влади військовиками терористи вбивали денно від 20-ти до 30-ти людей. Тепер випадки тероризму трапляються тільки спорадично і то здебільшого поліційні й військові чинники скоплюють винних на місці злочину, або заарештовують пізніше. Дотепер зліквідовано коло 30 керівних осередків різних терористичних угруповань, здебільшого лівого напрямку, хоч не бракувало також і правих. Однак, дотепер не вдалося військовоому режимові припинити, чи хоч би значніше зменшити інфляцію. Інфляція і далі шаліє, хоч, мабуть, буде нижчою як минулого року, коли вона досягнула 106,2 відсотка.

ГУА НЕ ВИКОНУЄ ФУНКЦІЙ

ГОЛОВИ КПК

Пекін, КНР. — З Пекіну надходять повідомлення, що Гуофенга позбавлено його посту голови КПК. Мало це статися в грудні минулого року на партійній конференції членів Політбюро, командирів військових частин та провінційних лідерів. В лютому має відбутися пленум ЦК КПК, на якому формально це рішення має бути затверджене, а щойно тоді воно буде опубліковане.

Потвердженням тих інформацій має бути факт, що Гуа не взяв участі у великому новорічному прийнятті, що його влаштував Центральний комітет партії. Замість нього господарем цього прийняття був генеральний секретар ЦК КПК Гу Яобанг. Про Гу неодноразово згадували, як про наступника Гуа на пості голови КПК, але тепер надходять вісті, що пост голови ЦК партії буде взагалі ліквідований, а його функції передані генеральному секретарю. Так було в Китаї перед тим, заки на пропозицію Мао Дзедона створено пост голови партії, спеціально для нього. Таким чином він був звільнений від усіх щоденних обов'язків, але мав вирішальний вплив на напрямні діяльності партії та на її політику.

Чи після відходу з посту голови партії Гуа буде виконувати якісь функції і які — невідомо. На всякий випадок він уже опустив резиденцію голови ЦК КПК, яка була спеціально для нього побудована тоді, коли Мао став головою. Деякі спостерігачі китайської сцени підкреслюють оцінку тероризму з боку КПК і КНР, які переконані в тому, що Мао не мав відношення до щоденної роботи, не брав участі в щоденних клопотах і дискусіях, а тільки у відірванні аналізуванні різних проблем і доходив до теоретичних висновків, які були згідні з основними задумками марксистсько-ленінізму і з його власними основними теоріями, але не були згідні з потребами китайського життя на даному етапі.

Щоб уникнути цього на майбутнє має бути знесений пост голови КПК. До якої міри зміну що використано для усунення й розправи з Гуа, буде видно з того, чи він перебере якийсь провідний пост.

Однак дотепер немає ніяких пошуків, що таке стається. Навіки Ден Шяопін перебрал цю посаду, маючи останній пост, який був у руках Гуа, а саме пост голови Військової комісії ЦК КПК.

В Москві похоронили Надію Мандельштам

Москва. — Під натиском інтервенції і запитів з боку закордонних дипломатичних представництв та різних журналістів і видатних відвідувачів, які саме в той час перебували в Москві, совєтські чинники зрозуміли нонсенс «конфіскації» тіла померлої Надєжди Мандельштам під претекстом, що вона не залишила родини, отже її тілом мають зайнятися державні чинники, а в дійсності, щоб не допустити до маніфестації московських дисидентів.

Тіло Мандельштам передали групі її приятелів, які організували християнський похорон, бо покійна під кінець життя прийняла християнство.

Похорон відбувся 2-го січня, без участі міліції і чималого гурту оперативників КГБ з церкви в Пушкіно, передмісті Москви, тіло перевезено на цвинтар в Кунцево, де на гробі покійної поставлено залізний хрест.

В Америці

ФЕДЕРАЛЬНИЙ ОКРУЖНИЙ СУД наказав передміським повітам міста Клівленд, зокрема Парми, що вони мусять приймати також негритянських і латино-американських мешканців і взагалі мешканців в цих, досі майже білих ділянках, повинна бути відкрита для всіх прошарків населення. Ця постанова, яка була зроблена у висліді кількарічного змагання між власниками будинків в Пармі й інших передміських ділянках, може стати претекстом для подібної розв'язки в інших стейтах і містах. Противники цієї постанови кажуть, що така настанова суду може тільки поглибити расову ненависть і напруження та не принесе жадних користей для негритянського населення.

У ВАШІНГТОНІ вже розпочався процес перевірки Сенатом кандидатів до нового уряду Роналда Регена. Більшість номінованих членів кабінету, згідно з опінією політичних спостерігачів, не матимуть жадних труднощів, але довші дебати і виміна думок між республіканською більшістю і демократичною меншістю в Сенаті відбудеться мабуть над кандидатурою ген. Александра Гейга, номінованого Регеном на державного секретаря, і кандидатурами кількох інших осіб.

ДОНАЛД Ф. МЕКГЕНРІ, посол до З'єднаних Штатів Америки до Об'єднаних Націй, виступив з гострою критикою проти Збігнева Бжезінського, дорядника президента Джиммі Картера у справах крайової безпеки за те, що він, мовляв, говорить і забирає становище навіть тоді, як він повинен мовчати. Його постава, на думку МекГенрі, вносить замішання і мильне поняття про закордонну політику федерального Уряду. «Можна мати тільки одного державного секретаря», — заявив посол кореспондентам. Виступ МекГенрі це вже друга прилюдна критика проти політики Бжезінського. Перший виступив проти нього Годдінг Картер, високий урядник в Державному департаменті за часів урядування Сайруса Венса. Бжезінські поки що не заявив жадного становища до обох критиків, заявляючи кореспондентам, що на «нісенітницю» не буде відповідати.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ ОКРУЖНИЙ СУД наказав звільнити кубинських втікачів з ув'язнення, бо проти них ані федеральний, ані стейтові уряди не висунули формального обвинувачення. У в'язниці Левенворт, Кан., досі сидять 234 особи запідозрілі в кримінальних злочинах, які вони доконали на Кубі і федеральний Уряд та Служба імміграції й натуралізації домагалися щоб Фідель Кастро, теперішній диктатор Куби, забрав їх назад на острів від чого, очевидно, кубинці відмовилися. Після переривання розмов Вашингтону з Гаваною у тій справі, немає більше сенсу держати тих людей в ув'язненні, — заявив речник суду.

РЕГЕН І ПОРТІЛЬО ЗУСТРІЛИСЯ В МЕХІКО

Сьюдад Хуарез, Мехіко. — В цій незначній надграницькій місцевості Мехіко відбулася в понеділок, 5-го січня, зустріч між президентом-електом Роналдом Регеном і президентом Мехіко Хосе Лопезом Портільо.

Для президента-електа була це перша подорож за кордон після вибору на Президента ЗСА, для мекіканців було це перше перебування американського президента перед інавгурацією на їхньому терені. Згідно з інформаційними американських учасників цієї зустрічі, хоч була вона коротка, тільки 70-хвилинна, і не мала згори устійсеної програми, пройшла вона дуже успішно.

Реген прибув у товаристві Едвина Міза, головного свого дорядника, Річарда Аллена, призначеного на директора Ради крайової безпеки, Майкела Дівера, асистента та Фреда Айкля, спеціаліста в питаннях державної оборони.

Президент Портільо був у товаристві міністра закордонних справ Хорхе Кастаньєда, мекіканського посла в Вашингтоні, Гуго Маргеліна та інших. Після 40-хвилинної розмови між обидвома президентами й найближчими співробітниками, до дискусії долучилися численні інші.

У спільному комюніке, виданому негайно після зустрічі сказано: «Президент елект і Голова мекіканської держави мали приватну розмову і зустріч з членами штабів обидвох сторін. Президент Лопез Портільо виступив президента-електа й його антураж полуденком. Розмови пройшли в атмосфері приязні і взаємного респекту та положили підвалини для особистих відносин Президента Мехіко і майбутнього Президента ЗСА. Вони обидва погодились розвинути обосторонні механізми з метою збільшити продуктивність і доброзичливі відносини поміж обома країнами. Свідомі факту, що культури обидвох націй мають спільні, як і відмінні характеристики, а також врахували різницю ступеня розвитку обидвох країн, вони зобов'язалися доложити особистих зусиль для розвитку мекікансько-американських відносин в такий спосіб, щоб вони стали взором для міжнародної спільноти. Накінцеь вони домовилися утримувати тісний контакт і знов зустрітись в майбутньому».

Наступ на Бані-Садра зростає

Тегран, Іран. — Президент Ірану Абольтгасан Бані-Садра негайно після вибору на пост президента цієї країни опинився під обстрілом з боку аятолли, мулл і їх ісламських послідовників. Розчеплюючи на підтримку аятолли Хомейні, якому він допомагав ще в часі його побуту на вигнанні в Парижі, він думав зберегти прерогативи президентства та проводити якусь мінімальну ліберальну й раціональну політику.

Однак аятолла Хомейні звинувачив в критичних хвилях підтримував ісламських фанатиків, і Бані-Садра не залишився нічого іншого як покинути ім політику, а самому спробувати скріпити свої позиції тісно співпрацею й постійним побутом на воєнному фронті. Тепер аятолла й мулли заатакували його й роблять відповідальним за воєнні невдачі.

Як президент Ірану, Бані-Садра є також головним командиром іранських збройних сил. Силі ці, колишні найповажніші в районі Близького Сходу, деморалізовані й розбиті чистками, судами й смертними присудами та постійним підозрінням з боку ісламських фанатиків. Вищий командний склад майже не існує. Рівночасно з тим для противників мілітарній машині релігійної кола і їхні свіські послідовники розбудовують парамілітарну систему ісламських «революційних дружин», які в численних випадках намагаються перебрати найвище військове керівництво і командування на фронті.

Японія веде у продукції автомобілів

Токіо, Японія. — Згідно зі статистичними даними, що їх подали до відомої автомобільної конерції, цього року вперше японська промисловість Японії випередила американську колосальною цифрою перевагою в продукції.

Японія випродукувала в 1980 році понад десять мільйонів автомобілів різних родів. ЗСА випродукувала біля сім і пів мільйона. Щоб виразніше побачити це величезне переушення, то найкраще порівняти цю річні цифри з минулорічними. Минулого року ЗСА випродукувала біля майже 11 мільйонів авт різного роду, а Японія около вісім і пів мільйона.

Невеликі зміни передбачаються і в 1981 році з огляду на те, що не змінилися ті причини, які довели до цюгорічних переушень. Японські авта і надалі перевищують американські якістю і ціною. Коли доякості ще й додати продуктивність пального, то розходження ще більші. Тому й не диво, що головним чинником у такому небувалому зрості японського автомобільного виробництва був американський ринок.

Ситуація на автомобільному ринку вказує на небезпеки і в інших ділянках виробництва. Вже деякі з тих ділянок втратили своє раніше значення і своє місце у світовій продукції. Наприклад продукція сталі, яка колись була першою в світі, сьогодні опинилася позаду інших країн. Корабельні американські вартости вже давно опинилися позаду інших і тільки субвенції і військові замовлення тримають деякі з них при житті. Американський морський транспорт, колись найбільший у світі, опинився далеко позаду інших. Такі факти змушують американський господарський світ — індустріялісти, купці, професійні спілки — перевести ревізію свого поступування, щоб не зазнавати дальших втрат.

СВОБОДА

SVOBODA USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — \$30.00, 6 months — \$16.00, 3 months — \$9.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Права людини в ССРС і Південній Америці

Від кількох років, цебто від вибору Картера президентом Америки в 1976 році, ведеться гостра дискусія між американськими консервативними й ліберальними в справах прав людини. Ця дискусія набрала особливо гострих розмірів, коли президент Картер проголосив, що політика відносно прав людини буде «наріжним каменем у його закордонній політиці». В тому часі відбувалося, що ця заява Картера була певного роду заохоченням для поневолення націй поза залізною заслоною та країнами, які борються з комуністично-марксистськими терористами, а яких підтримує Советський Союз, Куба, Алжир та Сирія.

Але від того часу, коли Картер проголосив цю заяву, Москва насильно встановила комуністичні режими в Анголі, Афганістані й Етіопії; також встановлено антиамериканські режими в Ірані й Нікарагуа. Ці «революції» й перевороти супроводили брутальні нищення усіх людських і громадських прав. Збільшилися теж репресії у країнах під чоботом московського окупанта та в сателітних державах. Щобільше, союзники Америки, замість стати по стороні Америки і в обороні прав людини, почали триматися осторонь американської політики. Деякі політичні аналітики твердять, що Європа є на порозі «фінансової», цебто політичної неутралізації.

Зате Уряд ЗСА, якщо мова про права людини, став несприятим до таких антикомуністичних країн Південної Америки, як: Аргентина, Бразилія і Чиле, що їх він карав і карає за переслідування дисидентів та критиків правих чи мілітарних режимів у тих країнах.

Це й було причиною, заявив Регена, що політика Картера по лівій прав людини провалилася, що й виявилось у суперечності між його проголошеною політикою прав людини та нищенням прав людини, деколи саме по черзі американську політику. Противники Регена почали обвинувачувати нововибраного президента, що він, мовляв, є «проти прав людини». Але, як відомо, Реген саме й potwierдив, що політика прав людини буде далі однією із перших цілей американської закордонної політики. Його дорадники вправді, додають, що політика прав людини не може бути перешкодою, якщо мова про життєві інтереси Америки.

Правдою є, що терор між лівими і правими терористами в Південній Америці є джерелом неспокою. Правдою є теж, що деякі парамілітарні чи диктаторські уряди в Південній Америці переслідують та тортують політичних в'язнів, про що американські ліберали беззастановно пригадують. Але ці самі оборонці прав людини ні словом не згадують про злочини Москви та її прислужників у комуністичних країнах.

Багато писалося про терпіння Адольфа Переза Есківела, знаного аргентинського скульптора-мистця, який недавно дістав нагороду Нобеля. Але ж він був всього 17 місяців в тюрмі, тоді коли Губер Матос, кубинський пробув 20 років в кастрівських тюрмах. А що вже й казати про українських страдників — Караваєвських, Шухевичів, Бабичів, Лук'яненків, Зарицьких, Гусаків, Дидиків, Чорноволів, Шумуків — і сотні інших, що їх нищили комуністичні опричники не за будь-які злочини, а тому що вони були українськими патріотами та стали в обороні прав українського народу.

Вправді, конференція у Мадриді у дуже великій мірі виявила злочинні діла комуністів у ССРС і сателітних країнах. Американська і інші західні делегації користувалися обильним матеріалом про нищення прав людини в ССРС, що їх приготували різні етнічні групи, включно з українською, які зуміли зорганізувати добру співпрацю з тими ж делегаціями перед конференцією та під час самих нарад в Мадриді.

Але ні в одній країні Південної Америки, навіть приблизно, не доконали стільки злочинів, якщо мова про права людини в ССРС і його сателітних країнах.

Це повинні знати ті американські ліберали, які бачать злочини, але тільки у «фашистських» країнах, а не додають їх в ССРС.

ГРУПА МЕДИЧНИХ ДОСЛІДНИКІВ з університету Юта винайшли штучне серце, яке вони вже від довшого часу випробовують на звірятах. В одному випадку теля зі штучним серцем прожило 222 днів, а чергове, серце якому перешеплено ще в лютому 1980 року ще й досі живе і почувається добре. Штучне серце покищо не випробовувалося на людях, але вчені переконані, що це станеться вже в недалекому майбутньому. Вони кажуть, що штучне серце в першу чергу служить для хірургів для переходового періоду поки вони шукатимуть за здоровим серцем людини. На пресовій конференції лікарів-спеціалістів заявили, що вони готові для експерименту пересадити штучного серця людини і висловили переконання, що їхній винахід добре послужить людству. Винахід названо «Джарвік-7» від назви його винахідника д-ра Роберта Джарвіка.

ФЕДЕРАЛЬНА АГЕНЦІЯ для збереження довкілля домагається, щоб власники хімічних фабрик і підприємств безпосередньо відповідали за заподіяні ними шкоди для довкілля і покривали більшу частину коштів пов'язаних з хімічними відходами, які вони без дозволу Уряду складають у небезпечних для населення місцях, або зливають до рік чи озер. Речники агенції заявили, що вони в новому 97-му Конгресі домагатимуться спеціальної ухвали для регулювання цієї справи, щоб власники таких підприємств набували забезпечення грамоти, якими можна б опісля покривати шкоди.

Суспільні системи, державні устрої й режими гинуть від власної внутрішньої слабкості, від невміння розв'язати актуальні проблеми, від розкладу. В часі більшовицької революції на неї наступали з різних боків і різні сили. Але віра у свою правду, глибоке впевнення в справедливості комуністичної доктрини й програми навіть у найтяжчих ситуаціях давали надхнення воякам, не раз голодним і слабо озброєним, до витримки. Власне це дало остаточно перемогу більшовикам. Однак минули роки й десятиліття, і в зустрічі з життям всі ті «правди», які люди вірили, для яких трудилися, за які гинули, виявилися недейсними, вигаданими, штучною пропагандою, а не живими життєвими правдами. І власне в цьому зародилася і з цього виросте загибель комунізму й советської системи.

Довгі роки життєвої дійсності, цілий ланцюг подій, які пережило покоління, що бачило більшовицьку революцію, і ті, які прийшли після нього, переконалися, що не сила зівоні усуне з лиця землі советський пістряк. Ті сили народилися внутрі, вони виростають і формуються життєвими фактами, подіями, які стаються довкола них і які краще всього іншого показують, що комунізм і советизм — це велике збачення зі шляху людського розвитку, це великий крок у фальшивому напрямку, за який прийшло

Мі хочемо звернути увагу на ті внутрішні суперечності, які більшовизм сам створив на протязі довгих років свого існування і перед якими він стоїть безрадісний. Їх розв'язати, їх усунути, ані тим більше перейти над ними до денного порядку — він не зможе. Бож як не маневрували б в Кремлі, що не вигадували б лідери партії для збереження своєї влади, тих внутрішніх суперечностей ані скрити, ані заперечити не можуть.

В грудні минулого року минуло 90 років з дня народження одного з найбільших і найбільш видатних і найталановитіших реалізаторів і борців за більшовизм, маршала Советського Союзу Василя Константиновича Блюхера. Блюхер належав до тих вояків і

Т.Т.

СУПЕРЕЧНОСТІ, ЯКІ РОЗСАДЯТЬ ССРС

полководців з Божої ласки, які без школення в генерального штабу школах та без довгої підготовки над мапами і пластичними планами здобували командні позиції. Як солдат царської армії він здобув два «георгіївські» хрести за хоробрість і за вояцькі вмілості. А коли прийшла революція, яка застала його в Самарі над Волгою, він увійшов у склад Червоної армії, з якою він пройшов роки революції аж до досягнення найвищих постів.

Партія кидала його на найважчі й найбільш загрозливі відтинки громадянської війни. Він воював проти оренбурзьких козаків, проти Колчака; він командував відомим форсуванням Сиваша на Кримському півострові; бився з польсько-українськими військами 1920 року; після того, перекинутий на Далекий Схід, не лише продовжував з успіхом свою воєнну кар'єру, але й виявив себе «об'єдинителем» з Московською величезною далекосхідною територією, які створили окрему Далекосхідну республіку. Накінці він кермував боями з китайцями. Вершком його кар'єри був цет командира далекосхідної Червоної армії.

А 9-го листопада 1938 року його, запушеного і сильно від ран, скатованого до неспівання, ті самі більшовики, з якими він прой-

шов довгий шлях трудів і боротьби, заводили на смерть. З присуду військового суду його розстріляно.

В дев'яносто річницю його народин розписалася комуністична преса про нього. Московська «Правда» опублікувала велику славошлесту статтю «Герои живут в веках». А в тій статті ніже словечком про кінець того, «героя, що буде жити у віках». Сулову, Брежнев, Устінову й усім тим, що верховодять сьогодні Советським Союзом, не стало ані сили, ані відваги сказати, якою смертю Блюхер загинув. Власне в цьому міститься найбільша моральна слабкість советської системи. Населення цілого

Советського Союзу, народи й племена, поневолені в ньому, поволі довідуються правди, якої не сміє ім сказати кремльська верхівка. В тих, що сьогодні володіють Советським Союзом, не стає сили сказати правду не лише тому, що вони самі — Брежнев, Сулов, Тіхонів й інші — брали участь у таких самих акціях проти сотень і тисяч людей, які впади їхньою жертвою, але тому, що цим буде виявлено ще раз справжнє обличчя партії. Бо не тільки вони, поодинокі люди, винні в тих великих і неймовірних злочинах, але в першу чергу — Комуністична партія. А й ніколи не стане сили і відваги признатися до повонення нею тих усіх злочинів, які породжені її природою і її характером.

гально спричиняють дестабілізацію у світі. Ці джерела стверджують, що такі конфлікти, як війна між Іраком і Іраном, можуть вибухнути в інших частинах третього світу, та що Ізраїль буде теж загрозливий поважно, якщо теперішня советська експансія на економічно-мілітарна політика буде продовжуватися.

Зростають воєнні аларми

Москва. — Інформаційне агентство Советського Союзу ТАСС у своєму комюнікаті з Нью-Делі, Індія, стільки наговорило про зростаючу небезпеку війни, що можна подумати ось-ось хтось нападе на ССРС.

Покликуючись на індійську газету «Амхрика базар патрика», — советські агітатори в таких випадках звичайно не говорять від себе, абути до повторюють сказане кимсь іншим. — ТАСС подає: «Нові відділи китайських військ прибули до Пакистану. Вони будуть захищати суворо засекречений об'єкт, у якому підготується побудова атомової зброї при технічній допомозі західних держав і Китаю. Кількість китайських військ у Пакистані постійно росте. Під сучасну пору відділи китайської армії стаціонаровані в районі Гільгіта на терені окупованої частини індійської про-

вінції Джамму і Кашмір. Крім цього китайські вояки бережуть Каракорумський шлях, який сполучає Китай з Пакистаном, беруть участь у спільних з пакистанською армією маневрах на індійській території, що окупована Пакистаном.

Перебування відділів китайської армії в Пакистані переводиться в життя на підставі договору між обидвома сторонами, який заклали вони в часі перебування китайської високоставленої делегації в Пакистані на початку цього місяця. Пекін нашоухе Ісламабад до воєнного нападу на Індію».

Щойно на початку цього місяця відбулися розмови й закінчено договір, а вже за два тижні китайці «бережуть важливі стратегічні шляхи», і «будують атомові споруди», і «беруть участь у спільних маневрах» та ще й «шляхи будують».

Його народження і смерті. Спочатку він був військовик — полковник генерального штабу, а опісля перейшов до міністерства внутрішніх справ, де завідував відділом забезпечення. Був активної і пригодинської вдачі, і як своєрідний «гоббі» вправляв мистецтво нав'язувати зв'язки з високопоставленими особами, зокрема з такими, до яких доступ був нелегкий.

Біографія Петра Стебницького (1862-1923) відносно відома. У столиці імперії він жив від 1886 року (закінчивши Київський університет), працюючи у міністерстві фінансів та у торговельно-телеграфічному агентстві. Самітний, надзвичайно працьовитий, він поєднував свої фахові заняття як економіста із українською історично-публіцистичною діяльністю. А найважливіше, що він був героєм чорної роботи, на якого у всіх обставинах можна було покладатися.

Олександрів Лотоцькому. (1870-1939), високому службовцю в уряді державної контролю належить спеціальне місце у тій Петербурзькій трійці. Тоді як Саладилів і Стебницький поклали до столиці імперії, щоб роботи там службову кар'єру, Лотоцький, який уже мав постійну посаду в Київській відділі уряду контролю, переїхав у Петербург у 1900 році не із-за кар'єри, а спеціально тому, щоб використати можливість столиці для планомірного і доцільного ведення української видавничої роботи, основної бази майбутнього розвитку українства. Він і став основним архітектором запланованих акцій.

Це була сизифова робота, бо все ще діяли страшні цензурні обмеження, створені ганебною пам'яттю актами 1861 та 1876 років.

Було багато спроб з українського боку, добути легальні для українського друкованого слова ще перед прибуттям Лотоцького до Петербурга; але всі вони без вислідів. Так, наприклад, Олександр Конський (1836-1900), київський адвокат та відомий письменник і громадський діяч, подав у 1890 році міністрові внутрішніх справ кня. І. М. Дурново записку про скасування Емського указу. У 1900 році, Олекса Коваленко, який жив поза

Остап Сокольський

„На щастя, на здоров'я...“

Ох, коли б так повернулось літа молодії, то я зразу побіг би знову засівати...

„Сієся, родися, жито, паши...“
На щастя, на здоров'я,
На той Новий Рік,
Щоб ся ліпше родило — як торік!

— промовляли хлопці по селах, засіваючи раннім ранком, 14-го січня, у день Нового Року.

На Маланчин вечір ціле село весело гомоніло. Хлопці й дівчата ще дозго вечери ходили колядувати, величаючи новонародженого Ісуса, а ми хлопці — підручки — нетерпляче чекали, щоб вечір якнайшкороше кінчався, бо для нас завтра — це великий день.

Ще не світає, а ми вже на нозах. У постілю збираємося, обмотуємо теплимичи наші ноги, вбираємося у тепле вбрання, а шия та голову мати загортає своїм великим шалом. Це ж найхолодніша пора року, а мороз — аж тріщить.

Небо ясно і ясно обрисане блискучими зірками, їх тисня. А хати в селі вже освічені, бо господарі очікують приходу засівальників. Наближається ранок. Затишна торба порожня, а все ще хочеться бігати... Ось хлопці — друзі засівають, чваняться своїм засівом, але приходить пора. Уже повільнішою ходою, виснажений, вертаюся додому.

Торба, в якій усяляке добро, наповнилась. Вона майже вдовс згинає мене. Бо там і бублики, горішки, маківники, медівники і грошики, що у стрийку Степана та тети Нанаши дістає. Радісні це були часи для нас дітей, які засівали на Новий Рік.

Цікаво чи й сьогодні ходять у нашіх рідній Україні колядувати та засівають „на щастя, на здоров'я“ господарям багаті...

Зате я вас, мої бойові друзі-дівчачи, браття і сестри українці в діяспорі суцї, всіх вас за давнім українським звичаєм засіваю, „на щастя і здоров'я у цей Новий Рік“ бажаю.

Всакую до найближчої

Дитячі книжечки В. Курилика

(С. Г.) — У третю річницю смерті 3-го листопада 1977 року — великого українсько-канадського мистця-малювача Василя Курилика (1927-1977) можемо без будь-яких застережень повторити парфразу: „Василь Курилик помер — Василь Курилик живе!“

На потвердження сказаного нехай послужить такий новий факт: найбільшій канадській англійськомовній щоденник „The Globe and Mail“ у Торонто, в числі з 18-го листопада повідомляє, що шведський уряд буде субсидіювати видання двох найбільш популярних дитячих книжечок-альбомів репродукцій картин Василя Курилика. Матерія на увазі альбомики „Зима хлопця на преріях“ та „Літо хлопця на преріях“. Книжеч

ки вийдуть тиражем по 50,000 і очевидно будуть друковані по-шведському. Їх видання поручило для серії „спеціально субсидіюваних видань“ Товариство Сприяння Літературі в Швеції.

Обчислили, що цими двома випусками чужі, тобто неканадські, видання дитячих книжечок Василя Курилика досягнуть 400,000 приширинок! Вони, здається, будуть найбільш поширеними канадськими книжками в світі в цій останній декаді.

Як знаємо, Швеція має 7,5 мільйона населення. Тут варто пригадати, що 1978 року в другій скандинавській країні, в Норвегії, появилася інша дитяча книжечка (Закінчення на стар. 8)

Україно на Уралі в місті Челябінську, просив міністерство дозволу видавати українською мовою тижневик „Україна“. Два роки пізніше, у 1892 році Харківське то-варство грамотности післало петицію до уряду, щоб освободити українськомовні публікації від обмежень. Оту сумну листу безспішні старань можна б легко продовжити; усім ім спільне те, що вони осталися безплідними.

Ота подія була стимулом для акції нашої трійці. Покликаючись на литовський прецедент, Лотоцький і Стебницький склали записку, яка пояснювала konieczність скасування заборони з 1876 року. Записку зроблено у двох примірниках, тому що були заангажовані дві установи: міністерство внутрішніх справ та „Головне правління у справах друку“. Щоб надати своїй записці належний авторитет, її автори намовили двомовного письменника (російсько-українського) Данила Мордовця (Мордовцева) щоб він її підписав і подав від імені очолюваного ним „товариства благодійного для розповсюдження корисних та дешевих книжок“.

Участь Мордовця (1830-1905), була важливою ще тому, що він був загальновідомий автор, твори якого мали величезне число читачів по всій імперії. Мордовець погодився і 13-го листопада 1904 року записку післано міністрові кня. Петрові Д. Святлополк-Мірському та голові правління друку. Місяць пройшов — і ні одна ні друга установка не вважали за потрібне відповідати.

Дня 24-го квітня 1904 року, уряд імперії скасував закон про обмеження друкованого слова литовською мовою, що був введений у 1864 році у зв'язку з польським „січневим“ повстанням.

3

Дня 24-го квітня 1904 року, уряд імперії скасував закон про обмеження друкованого слова литовською мовою, що був введений у 1864 році у зв'язку з польським „січневим“ повстанням.

Ота подія була стимулом для акції нашої трійці. Покликаючись на литовський прецедент, Лотоцький і Стебницький склали записку, яка пояснювала konieczність скасування заборони з 1876 року. Записку зроблено у двох примірниках, тому що були заангажовані дві установи: міністерство внутрішніх справ та „Головне правління у справах друку“. Щоб надати своїй записці належний авторитет, її автори намовили двомовного письменника (російсько-українського) Данила Мордовця (Мордовцева) щоб він її підписав і подав від імені очолюваного ним „товариства благодійного для розповсюдження корисних та дешевих книжок“.

Участь Мордовця (1830-1905), була важливою ще тому, що він був загальновідомий автор, твори якого мали величезне число читачів по всій імперії. Мордовець погодився і 13-го листопада 1904 року записку післано міністрові кня. Петрові Д. Святлополк-Мірському та голові правління друку. Місяць пройшов — і ні одна ні друга установка не вважали за потрібне відповідати.

(Продовження буде)

Омелян Прицак

РОЛЯ О. ЛОТОЦЬКОГО В УНЕВАЖНЕННІ УКАЗУ ЗАБОРОНИ УКРАЇНСЬКОГО СЛОВА З 1876 РОКУ

(I)

У нашому минулому було багато спонтанних поривів, протестів і інших народних рухів „проти“. Хоч вони коштували багато крові, грошей та інших жертв, тільки у виняткових випадках такі пориви приносили деякі успіхи. Головна причина і трудність були в тому, що акції велися не планоно і без належного знання, а саме, як можна добитися очікуваного успіху. Обі сторони, народна українська та державна (польська, австрійська, російська), говорили, так би мовити, різними „мовами“. Кожна сторона признавала тільки свою рацію, хотіла другий шось готове накинати, і через те не можна було мати продуктивного діалогу, який єдиний міг би подати розв'язку. Одним із нечисельних винятків із того правила був період — дев'ятнадцять років XIX ст. до 1914 року, коли у Петербурзі, столиці російської імперії, жив і працював невеликий гурт інтелегентних і дуже активних людей. Вони твердо вросли на українському ґрунті, але опісля зайняли відносно високі пости в системі імперської бюрократії. При тому вони зуміли заволодіти обома „мовами“: мовою українських національних потреб і мовою імперських бюрократичних можливостей.

Тут зразу насаджуються імена трьох таких активістів: Петро Саладилів, Петро Стебницький та Олександр Лотоцький.

Два перші, народжені у 1860 роках включилися в український столичний актив у 1890 році, третій (народжений у 1870 р.) — десять років пізніше, після свого переїзду з Києва.

Про Саладиліва (мабуть з давнього Саладилі) наші відомості дуже обмежені; навіть невідомі нам точні дати

ПРОТОКОЛ

3 РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЩО ВІДБУЛИСЯ НА „СОЮЗІВЦІ” В ДНЯХ ВІД 12-го до 17-го ТРАВНЯ 1980 РОКУ

(2)

Звіт головного передсідника д-ра Івана О. Флиса

(Продовження)

Союзівка

Soyuzivka

У 1979 році не зайшли великі зміни у веденні Союзівки. Інфляція причинилася до подорожження харчових продуктів та до збільшення коштів адміністрування Союзівки, і з огляду на те, що підвищено ціни за побут. Цю підвижку цін з прикриття впроваджено в 1980 році з метою, щоб могли покрити кошти вже давніше заплачених починів.

Відвідувачі Союзівки, я дуже часто з'являлися несподівано в бібліотеці Союзівки з метою, щоб перевірити правильність кивоведення, сконтролювати працю як теж обговорити з управителем Союзівки, паном Володимиром Квасом, біжучі проблеми та їх поладити. Вдні 31-го грудня 1979 року переведено несподівану контролю готівки і, крім дрібних центових розбіжностей, все знайдено в порядку.

Ми вважали п. Кваса, як дуже цінного працівника УНСОЮЗУ. На протязі багатьох років, він здобув собі повагу громади повіту Олстер його репутатом мешканці і урядові повіту Олстер і цей їхній репутат безперечно улітлюється Союзівці. Минулого року вибрано п. Кваса до легіслатури повіту Олстер і ми gratуємо йому за це досягнення. Сподіємося, що він далі працюватиме віддано для Союзівки.

Дня 15-го лютого 1980 року п. Квас відбув цілоденне засідання в Головному Канцелярії УНС, на якому обговорено, справлено і затверджено запропоновану ним підвижку цін і план програми на 1980р.

Культурні Курси, які влаштовує УНСОЮЗ на Союзівці кожного року, були в досвідчених педагогічних руках нашого заступника головного передсідника д-ра Мирона Куропаса. Культурні Курси були дуже успішні, що можна судити з ентузіазму і опінії учасників.

Докладний фінансовий звіт з праці Союзівки за 1979 рік дасть наш головний касир. Безсумнівно і наша Контрольна Комісія включити до свого звіту адміністрування Союзівки, як теж дасть свої коментарі до цього. Я вважаю, що мої дальші завдання на цю тему, були б повторенням їхніх звітів.

Українська Національна Корпорація Дому УНСОЮЗУ

Одним з важливих завдань передсідника УНСОЮЗУ є справне адміністрування приміщень нової будівлі, встановлення приємних і чесних відносин з її льокаторами, як теж винайм вільних приміщень. Кожного дня, або в потрібні частіше, відбуваються конференції з адміністратором будівлі, Олександром Благіткою в цілі налагодження менших і більших проблем, що випливають з щоденного адміністрування будівлі.

Вже є повний запровадження і діє „Босс Система” Гонейвелл Корпорації. Рік 1980 буде істотним для евалюації цієї ошадностевої на паливо системи. Можна сподіватися, що заощадження коштів пального буде більше, як ми сподіваємося, з огляду на підвижку цін за паливо. В літі 1979 року еле працював один із двох охолоджувачів і це спричинило багато непорозумінь між адміністратором будівлі і льокаторами. Ця проблема вже усеунена і ми сподіємося, що все буде в нормі.

Відносно змін льокаторів і винайму вільних приміщень в нашій будівлі з приємністю подаю наступне:

12-ий, 14-ий і 15-ий поверхи займали Віден і Компані під умовою винайму, яка вигасла 30-го квітня 1980р. Коли ж, з огляду на фінансові обставини, Віден і Ко. були змушені до ошадностей, ціле те приміщення віднаймлено іншим льокаторам, які перебирають його з днем 30-го квітня 1980р.

Заключено умову винайму з тими льокаторами, які спроваджуються 30-го квітня 1980р. в той спосіб, що давніші суб-льокатори Віден і Ко. є тепер нашими льокаторами.

В загальному ціна винайму за одну квадратну стопу за перші два роки виносить \$9.00 і \$9.60 за кв. стопу за 3 останні роки.

Як я вже подавав в моїм попереднім річнім звіті, 9-ий і 10-ий поверхи були шішком порожні в 1978 році, як теж з кінцем грудня 1978 року опорожнилася половина 13-го поверху. Під цю пору ситуація згаданих поверхів виглядає так:

9-ий поверх є цілий винаймлений, 3,000 кв. стп ми винаймали компанії Мек Доналд, а решту Бюрові Цензус по \$9.25 за кв. стопу. Це місце опорожниться при кінці цього року і сподіваємося, що тоді ми винаймемо його іншим льокаторам.

10-ий поверх: 3,100 кв. стп винаймила компанія Герцог, яка теж приміщується ще на іншому поверсі нашого будинку; 6,000 кв. стп винаймлено Фінансовій Інформації, Інж., 3,000 кв. стп винаймали Гардесті і Гановер, 3,000 кв. стп винаймлена компанія Мартін Массерсон і ко., а 3,700 кв. стп винаймлено Інтерстейт Секьюрітіс.

13-ий поверх: 6,000 кв. стп винаймлена компанія Фред Алджер а останні 3,500 кв. стп є тепер в процесі винайму.

В загальному практикується засади 5-річної умови винайму з ціною \$9.00 до \$9.75 за кв. стопу. Найменший простір, який винаймається, є 3,000 кв. стп.

Багато вигідніше для адміністрації дому винаймати одному льокаторові шілий поверх. Однак, для заповнення фінансової стабільності будинку, є доцільніше винаймати поверх більшої кількості льокаторів як одному, бо коли один з льокаторів випровадиться, це не має великого впливу на рентовий прихід і тоді не буде так, як це сталося в 1978 році, коли Відділ Шкільництва в Джерзі Сіті роз'язав умову винайму двох повних поверхів. Нові винайми у великій мірі піднесуть рентовий прихід будівлі.

У серпні 1979р. пороблено плани, щоб замінити заборговану суму \$6,500,000, яку ми були винні нашим членам, які інвестували у 8 відсоткових боргових зобов'язаннях, що їх видала Українська Національна Корпорація Дому УНСОЮЗУ і які гарантував своїм підписом Український Народний Союз. Згадані зобов'язання дозрили до виплати 1-го жовтня 1979р., тобто в дуже негодний час з огляду на велику підвижку відсотків, як початкових так і зворотних, які міг одержати спритний інвеститор чи депозитор, складаючи гроші на 6 чи 30 місячні сертифікати.

There had been no major change in Soyuzivka operations in the year 1979. Prices were slightly increased to cover increase in cost of operations and food items brought about by inflation. Such minor increases were regretfully put into effect for the year 1980 as well, to cover projected costs.

During my visits to Soyuzivka, which were many, I made unexpected appearances at the Soyuzivka office in order to verify propriety of bookkeeping, exercise of internal control and to discuss current problems and their solution with Mr.

Wolodymyr Kwas, our Soyuzivka Manager. A surprise cash count was performed December 31, 1979. Outside of a few cents, all was found in order.

We regard Mr. Kwas as a very valuable employee of the U.N.A. Over many years he has acquired a stature in the Ulster County community which was respected by the residents and officials of said County, and which respect and admiration undoubtedly spilled over to Soyuzivka. In the past year, Mr. Kwas has been elected as County Legislator and we congratulate him on this accomplishment. We expect no change in the fine service rendered to Soyuzivka by Mr. Kwas.

Mr. Kwas paid a daylong visit to the U.N.A. office on February 15, 1980 at which time prices and the program planned by him for year 1980 were discussed, amended, and approved.

The Cultural Courses conducted annually by the U.N.A. at Soyuzivka were in the capable pedagogical hands of our Supreme Vice President, Dr. Myron Kuropas. The Cultural Courses held during the summer of 1979 were a great success judging from the enthusiasm and opinions of those attending.

Detailed financial report on Soyuzivka operations for year 1979 will be presented by our Supreme Treasurer. Our Auditing Committee will undoubtedly include Soyuzivka operation within the scope of its report with appropriate comments thereon. I feel that any further comment I could make upon this subject would only be duplication thereof.

Ukrainian National Urban Renewal Corp

One of the more demanding duties of the office of U.N.A. presidency is to assure smooth operation of the new building facilities, to maintain a pleasant and courteous relationship with tenants, and to rent out any available space. A conference is held with Mr. Alexander Blahitka, Building Administrator, on a daily basis, or more often if required, on minor and major problems encountered in the daily operations of the building.

The Honeywell Corporation "Boss-System" is now fully operational. 1980 will be our base year for evaluating the effectiveness of this energy saving devise. It is expected that the saving in energy costs will be greater than anticipated due to the increase in energy cost.

During the summer of 1979, one of the two air conditioning units was malfunctioning, producing many problems to the management in its relations with tenants. This problem has been rectified and we expect normalization of this condition.

As to changes in tenancies and occupancy of vacant space in our Headquarters Building, I am pleased to report the following:

The 12th, 14th, and 15th floors were occupied by Weeden & Co. under lease terminating April 30, 1980. When Weeden & Co. was forced to retrench due to financial reverses, all of this space had been sublet to other tenants who were in possession on April 30, 1980.

Leases have been entered into with those in possession on April 30, 1980, so that the former sub-tenants of Weeden & Co. are now our tenants. The new rentals are generally \$9.00 per square foot for the first two years, and \$9.60 per square foot for the last three years.

As reported in my previous annual report, the 9th and 10th floors were completely vacant in 1978 and one-half of the 13th floor became vacant as of December 31, 1978. The situation as to these floors is as follows:

9th floor: Totally rented. 3,000 sq. ft. was rented to McDonald & Co. and the remainder to the Census Bureau at \$9.25 per sq. ft. This space will become vacant at the end of the year and it is hoped to have said space leased out to another tenant by that time.

10th floor: 3,100 sq. ft. was rented to Herzog & Co. (which occupies other space in this building) 6,000 sq. ft. was rented to Financial Information, Inc.; 3,000 sq. ft. is being rented to Hardesty & Hanover; 3,000 sq. ft., is being rented to Martin Mayerson & Co. Inc.; and 3,700 sq. ft. is being rented to Interstate Securities.

13th floor: 6,000 sq. ft. is rented to Fred Alger & Co. Inc. The remaining 3,500 sq. ft. is in process of being rented.

A general policy of 5 year leases with rentals ranging from \$9.00 to \$9.75 per sq. ft. is being practiced. The smallest rental unit is 3,000 sq. ft.

It is a simpler managerial task to rent entire floors to single tenants. However, it is more assuring to the financial stability of the building to rent a floor to more than one tenant, since departure of any one tenant will not greatly affect the rent roll of the entire building, as was the result in 1978 when the Jersey City Department of Education terminated its leases for two complete floors. The new rentings will greatly increase the rent roll of the building.

In August of 1979 plans were made for the refinancing of the \$6,500,000 debt owed to our members who had invested in 8% Promissory Notes issued by Ukrainian National Urban Renewal Corp. and which were guaranteed by the Ukrainian National Association, Inc. Said notes became due and payable on October 1, 1979, a most inopportune time in view of the great increase in national interest rates, both the prime rate as well as the rate of return that a sophisticated investor/depositor could receive from bank accounts and on six as well as thirty month certificates.

Головний касир відверто і ділово з'ясувала нашим членам проблему і завдяки тому вони відновили приблизно \$4,000,000 таких боргових зобов'язань. Це ще раз підтвердило лояльність наших членів до УНСОЮЗУ. Вони пожертвували вищі відсотки, які могли одержати деінде. Шира подяка і признання членам, що прийшли з поміччю УНСОЮЗУ в час, коли він її потребував. Приблизно \$500,000 таких боргових зобов'язань сплачено з каси Української Національної Корпорації Дому УНСОЮЗУ, других \$500,000 сплачено додатковою позичкою, яку дав Корпорації УНСОЮЗ. Решту, в сумі \$1,500,000, сплачено позичкою, зягненою в Компанії Комершал Трест в Нью Джерзі на відсотковій стопі, яку побирають банки від найбільш певних клієнтів.

Повищий досвід тільки скріпив і посилив наше переконання, що кінечним є зягнутти постійну позичку на Дім УНСОЮЗУ у висоті \$5,000,000 до \$8,000,000. Рада Директорів Української Національної Корпорації Дому УНСОЮЗУ і Екзекутивний Комітет УНСОЮЗУ мусять одержати повноважень на зягнення такої позички у відповідний час і на логічних умовах. То означає, що це треба буде зробити тоді, коли відсоткова стопа впаде на 9% і коли сума ренти зможе покрити місячну сплату моргеджу. Така повноважень повинна включати теж право, щоб УНСОЮЗ гарантував таку позичку. Повний фінансовий звіт з адміністрування Української Національної Корпорації Дому УНСОЮЗУ в 1979 році дасть наш касир.

Старий Будинок

На протязі року ми одержали багато запитів відносно пролажу старого будинку УНС, як теж двох сусідніх будинків. Більше зацікавлення було двома сусідніми будинками. Але ніхто з цих зацікавлених не хотів заплатити бажаної ціни \$200,000 — 50% готівки і моргедж на 10 років, базований на 15-літньому сплачуванні. Ми однак не одержали ані одної оферти, яка була б зближена до нашої ціни. Всі оферти, які ми одержали, Головний Екзекутивний Комітет вважав за негодні і їх відкинув.

Подаю можливості, які могли б наладити справу нашої поспішності:

1. Переробити будинок на Музей Української Еміграції, який на ділі був би Музеєм історії Українського Народного Союзу. Відповідна перебудова будинку на ту ціль вимагала б поважного вкладу грошей. Експонати на виставку можна б зібрати між нашими членами. Два сусідні будинки можна б здемолювати, якщо одержимо на це дозвіл, і там зробити площу на паркування авт для Музею, а теж можна б живити її на паркування для льокаторів нашого будинку, де заходить конечна потреба додаткового місця на паркування авт. І тоді ця поспішність була б звільнена від оподаткування.

2. Бюровий будинок можна б відновити і винаймати. Два сусідні будинки треба б здемолювати, якщо одержимо на це дозвіл, і зробити на тому місці площу на паркування авт.

3. Продати поспішність як одну парцелю, або продати окремо два будинки і окремо бюровий будинок, як окремі парцелі. Головний Екзекутивний Комітет мусить мати повноважень на таку пролажу, чи такі пролажі за ціну і на умовах, які вони вважатимуть найбільш відповідні.

Корпорація Житлового Будинку Полус Гук

Дрібні проблеми, які виринають з адміністрування будинку для 308 родин, поладжується кожного дня.

Наймлено компанію Юнайтед Констракшенс Ватер Пруффінг, щоб вона направила потріскані муровані стіни будинку. Помимо того, що потріскана зовнішня мурована полова не становить небезпеки для самої структури будинку, та однак існує проблема самої безпеки, як теж зовнішнього вигляду будинку. Під цю пору направа мурованих стін є вже в кіншівій стадії. Згідно з моїм попереднім звітом, кошти направа виноситимуть біля \$250,000 і їх покрити другий моргедж, який одержано від Нью Джерзі Гавінгс Файненс Ейдженсі.

Під цю пору Рада Директорів заскаржила до суду за понесені шкоди будівничого, архітекта, інженерів-інспекторів, як теж Фінансову Агенцію. Контрактори потягнули до відповідальності суб-контракторів. Легальна процедура поступас вперед.

Репрезентаційна Активність

Як головного екзекутивного і репрезентаційного урядовця УНСОЮЗУ, мене покликувано на репрезентацію УНС в багатьох громадських, організаційних та союзових функціях.

В 1979-му році я відвідав такі Округи УНС: Філадельфія, Нью Йорк, Шамокін, Вількс Беррі, Скрантон, Фоксфорд, Рочестер, Ніагара, Торонто, Мінеаполіс, Стемфорд, Амстердам, Ватервілт.

УНСОЮЗ у 1979-му році відмічував своє 85-ліття і з цієї нагоди багато Округ УНС влаштовували відповідні імпрези. У зв'язку з цим мене просили на головного промовця такі Округи: Клівленд, Філадельфія, Рочестер, Балтімор, Вашингтон, Нью Джерзі, Рівергед, Н.Й., Мінніаполіс, Н.Дж., і Лейквуд Парк, Па.

Головний Екзекутивний Комітет, спільно з Окружним Комітетом Відділів УНС міста Нью Йорку, влаштував бенкет для відзначення 85-ліття УНС. Цю подію сприяли відомі разом із поважою друком у виданні УНСОЮЗУ книжки Улас Самчука: „Слідами Піонерів” та особистою участю п. Улас Самчука в бенкеті як головного промовця. УНСОЮЗ одержав численні привітання від членів Сенату і Палати Репрезентантів ЗСА. Спеціальні привітання одержано від президента Джиммі Картера та його асистента для справ крайової безпеки, Збігнева Бжезінського.

Крім цього, я відвідав: Західне побережжя — як про це інформовано в наших офіційних органах; Білий Дім для одержання різних інформацій та для привітання Папи Івана Павла II; Оселю СУМА; конвенцію Євангельсько-Баттистського Об'єднання в Ашфорд, Конн.; Торонто з нагоди засідання Президії СКВУ; наради УКА в Нью Йорку; благословення нової церкви св. Йосафата в Рочестері; відзначення 40-ліття священства о. д-ра Володимира Гавліча в Нью Йорку; привітання Святослава і Ніни Караванських у Вашингтоні; зустріч і наради секретарів Відділів УНС Нью Джерзі та наради голів Округ УНС в Джерзі Сіті; Засідання ЗУАДК у Філадельфії та Юлійєвний Бенкет ОДВУ в Нью Йорку.

Я також промовляв на відзначення січневих роковин проголошення Української Державної Незалежності в Клівленді, Лос Анджелесі, Фініксі і Сан Франсіско.

Всюди, де і коли я виступаю, я завжди даю про те, щоб привітали знали, що я репрезентую Головний Екзекутивний Комітет, Головний Уряд та 86,000 членів Українського Народного Союзу.

Thanks to the frank and effective presentation of the problem to our members by our Supreme Treasurer, approximately \$4,095,000 of such promissory notes were renewed by our members. This, once again, confirmed the loyalty of our membership to the U.N.A. even at the cost to them of higher interest which they could have received elsewhere. Our thanks and appreciation to our members for once again coming to the aid of the U.N.A. in its time of need. Approximately \$550,000.00 of such promissory notes were prepaid out of the treasury of the U.N.U.R. Corp. as was another \$500,000 by an additional loan approximately \$1,315,000 was prepaid with the proceeds of a loan secured from Commercial Trust Company of N.J., at prime rate of interest.

The above experience only reinforces and intensifies our belief that a permanent mortgage of approximately \$5,000,000 to \$8,000,000 must be placed on our Headquarters Building. The Board of Directors of U.N.U.R. Corp. and U.N.A. Executive Committee must have standby powers to place such a mortgage at a time and under conditions deemed proper. This would mean at a time when interest rates shall descend to the vicinity of 9% and the condition being that the rent roll of the building be adequate to meet the monthly mortgage payments. This standby power should also include the power for the U.N.A. to guarantee such mortgage.

The financial results of operations of U.N.U.R. Corp. for 1979 shall be more fully reported upon by our treasurer.

Old Building

Over the year, many inquiries have been received regarding sale of the old U.N.A. office building and the two brownstones standing adjacent thereto. More interest has been shown in the two brownstones. None of the prospective purchasers were willing to meet our asking price of \$200,000, 50% cash, balance 10 year mortgage based on a 15 year payout. No offer came close to our asking price. The offers received were deemed inadequate by the Supreme Executive Committee.

The alternatives for the disposition of this property are as follows:

1. Conversion of said property for use as a Museum of Ukrainian Immigration which would in effect mean Museum of U.N.A. history. Adequate conversion would call for the expenditure of sizable sums. Material for exhibition could be collected from our membership and branches. The two brownstones would be demolished, if permissible, to furnish parking places for the museum as well as for additional parking to be used in conjunction with our new building, where additional parking is urgently needed. This property would then be tax exempt.

2. The office building could be renovated into a rentable condition and rented. The two brownstones would be demolished if permissible and turned into a parking lot.

3. Sale of the property as one parcel or sale of the brownstones and the office building as separate parcels. Authority must be vested in the Executive Committee to make such sale or sales at a price and under conditions it deems proper.

Paulus Hook Community Housing Corp.

The minor problems encountered in the management of the 308 family dwelling are being confronted and solved daily.

United Construction Weather Proofing Co. has been retained to rectify the problem of the cracking brick walls of the structure. Although the cracking of the outside layer of brick does not present a problem as to the soundness of the structure itself, it does present a safety problem as well as a cosmetic problem. The brick condition is now in the final stages of repair. As stated in my prior report the cost of repair will total approximately \$250,000.00 which is being paid out of proceeds of a second mortgage extended to the project by the New Jersey Housing Finance Agency at 1% interest.

The Board of Directors is now in the process of prosecuting a law suit against the builder, the architect, the inspection engineers, as well as the Finance Agency for damages sustained. Sub-contractors have been impleaded by the contractors. The legal action is progressing.

Representation Work

As U.N.A. chief executive officer and representative, I have been called upon to represent the U.N.A. at many community, organizational and U.N.A. functions.

I have visited the following U.N.A. Districts during the year 1979: Philadelphia, New York City, Shamokin, Wilkes Barre, Scranton, Buffalo, Rochester, Niagara, Toronto, Minneapolis, Stamford, Amsterdam, Watervliet.

The U.N.A. observed its 85th Anniversary in 1979 and many of our U.N.A. District sponsored events in commemoration thereof. In connection therewith I was invited to be the main speaker by the following Districts: Cleveland, Ohio, Philadelphia, Pa., Rochester, N.Y., Baltimore, Md., and Washington, D.C., New Jersey Districts, Riverhead, N.Y., Millville, N.J., and Lakewood Park, Pa.

The Supreme Executive Committee jointly with the New York City U.N.A. District sponsored a banquet commemorating the 85th Anniversary of the U.N.A. This event was auspiciously celebrated with the concurrent publication by U.N.A. of Ulas Samchuk's book "In the Steps of the Pioneers" and Mr. Ulas Samchuk's personal participation as main speaker at the Banquet. Tens of greetings were received by U.N.A. from members of U.S. Senate and House of Representatives. Special greetings were received from President Jimmy Carter and his Assistant for National Security Affairs Zbigniew Brzezinski.

Other visits were made to: the West Coast, as reported in our official organs; the White House for various briefings and for welcoming Pope John Paul II; to the SUMA Resort; to Ashford, Conn. for the Evangelical Baptist Convention; to Toronto for meetings of World Congress of Free Ukrainians Presidium; to New York City for UCCA meetings; to Rochester for the blessing of St. Josaphat's Church; to New York City for the 40th Anniversary of the ordination of Fr. Dr. Wolodymyr Gawlich; Washington, D.C. to welcome Swiatoslaw and Nina Karawansky; Jersey City for the meeting of Secretaries of the New Jersey Branches and for the meeting of heads of U.N.A. Districts; to Philadelphia for meeting of Zuadk; to New York City for ODWU Banquet.

I also spoke at the January 22nd Celebration of Ukrainian Independence in Cleveland, Los Angeles, Phoenix and San Francisco.

Whenever and wherever I appear, I make certain that those present know that I represent, at the given function, the Supreme Executive Committee, the Supreme Assembly and the 86,000 members of the Ukrainian National Association.

Загальне

В 1979-му році трапилася одна подія великої важливості. Її важливість лежить не у її кінцевому висліді, але в її початкових стадіях.

У квітні 1979-го року Державний Департамент З'єднаних Штатів Америки, за посередництвом президента Джімі Картера, та його асистента для справ крайової безпеки Збігнева Бжезінського, повірив опіці Українського Народного Союзу Валентина Мороза, якого звільнено після 13 років ув'язнення у тюрмах і концентраційних таборах СРСР. Так, Валентина Мороза звільнено під опіку УНС. Інші організації були на списку, але вибір Державного Департаменту припав на Український Народний Союз. Радімо цим визнанням та престижем, що ним вітається УНС в очах Уряду ЗСА, і зокрема в очах Державного Департаменту. Перебування Мороза з Українським Народним Союзом було описано вповні описане цим звітом у репортажі „Одинадцять днів з Валентином Морозом“, надрукованому у „Свободі“, та „Українському Тижневику“ і описано передрукованому в багатьох інших українських публікаціях. Наша поведінка з Валентином Морозом була цілком об'єктивною, чесною, повною пошани, уважливою і без будь-якого бажання використати її. Наша честь і постава в Державному Департаменті були збережені.

Головний Екзекутивний Комітет вирішив взяти участь у веденні корпорацією Студії Славних Артистів програми висилки різдвяних карточок, під тією умовою, що чистий прибуток буде переданий на Стипендійний Фонд УНС. Були похвали і була критика цих висилан до членів карточок, не так з уваги на їх якість, як з уваги на те, що карточки мали тільки англійські написи. Кінцевий вислід є найкращим виправданням цього засобу. Нашою участю в цій програмі ми додали до нашого Стипендійного Фонду суму приблизно 6.000 доларів. Це є черговим признанням для великодушності наших членів, багато з яких взяли участь у цій програмі. Звіт про цю програму на 1980-ий рік буде поданий усно на цьому засіданні.

Питання співпраці між чотирма українськими братськими союзами не було б виникло, якщо в 1979-му році не була б заініційована одна несподівана подія. Завжди вважалося — і Український Народний Союз так вірив — що існує повна гармонія у відносинах і поступуванні Українського Братського Союзу, Союзу Українців Католиків „Провидіння“, Української Народної Помочі і Українського Народного Союзу. Бо чи ж ці чотири українські братські союзи не поставили української національної справи понад інтереси їхніх поодиноких союзів, як вони започаткували зорганізування Українського Конгресового Комітету Америки, який останніх 40 років служив за об'єднуючу силу для наших громад в Америці? Цей дух співпраці в 1979-му році натрапив на перешкоду.

Виявляється, що — як це надруковано в офіційному органі Української Народної Помочі, „Українському Народному Слові“ з 21-го червня 1979, — достойний Ярослав Стецько, провідник Організації Українського Визвольного Фронт, переслав привітання учасникам бенкету, влаштованого на відзначення 65-ліття Української Народної Помочі. Ніхто не може мати нічого проти привітань, що їх послав п. Стецько, за винятком того, що в тому привітанні п. Стецько між іншим заявляв, що „Є деякі інші аналогічні установи, наприклад Український Народний Союз, якого керівні люди негативно ставляться до революційно-визвольної боротьби, очолюваної революційною ОУН“. Це було новою для деяких членів керівних кіл Українського Народного Союзу.

Отже, щоб не протидіяти надмірно, я звернувся листово до кожного члена Головного Уряду Українського Народного Союзу, залучивши копію згаданого привітання та прохавши кожного про пораду, яку акцію почати.

Заклик переносити своє членство до іншої братської організації порушує забезпечення закову всіх стейтів, які правила, на підставі яких братські організації діють.

Привітання було надруковане в офіційному органі Української Народної Помочі. Таке надрукування було рівнозначне з ратифікацією та вчинило його офіційним становленням названої братської організації.

Пан Стецько пішов далі. Він сказав, що „тому обов'язком прихильників революційної ОУН є передусім підтримувати всіма силами Вашу установу (Українське Народне Поміч) і перекладатися в її ряди“.

Реакція членів Головного Уряду була різною. Деякі, хоча члени Визвольного Фронт, дораджували терпеливість, не віривши, що п. Володимир Мазур, президент Української Народної Помочі, міг надрукувати таке привітання. Деякі пізніше змінили свою пораду. Деякі інші закликали до негайної відплати, а ще інші закликали до поміркованості. Деякі взагалі не відповіли.

Головний Екзекутивний Комітет чекав. В дні 7-го вересня 1979 наш Екзекутивний Комітет взяв участь у зустрічі чотирьох українських братських союзів, скликаних Українським Народним Союзом. На згаданій зустрічі, у відповідь на поставлений мною запит відносно згаданого привітання та властивості рішення Екзекутивного Комітету Української Народної Помочі відносно друку того привітання в своєму офіційному органі, поодинокі члени репрезентації згаданого Української Народної Помочі склали різні заяви відносно того, що Українська Народна Поміч не прохала про таке привітання і також не погоджувалася із змістом згаданого привітання та що його надрукування в офіційному органі було помилкою і нещасливим. На цій підставі представники Українського Народного Союзу погодилися на спільне становище всіх чотирьох українських братських союзів в певних справах взаємного зацікавлення. Про перебіг згаданої зустрічі я звітував у наших офіційних органах. Офіційний орган Української Народної Помочі та інші публікації Визвольного Фронт негайно заперечили те, що репрезентанти Української Народної Помочі склали таку заяву, та натравлювали нас звідомлення, як видумку і брехню.

Я маю записки, які я поробив на конференції та в яких названо хто робить які заваги. Даліше я не натискаю на ту справу.

Але здається, що дальша співпраця з п. Володимиром Мазуром, президентом Української Народної Помочі, є під сумнівом.

General

An event of utmost importance occurred during the year 1979. The importance does not lie in the final outcome but in the initial stages thereof.

In April of 1979 the State Department of the United States of America through President Jimmy Carter and his Assistant for National Security Affairs, Zbigniew Brzezinski, entrusted the person of Valentyn Moroz, who was released from incarceration in the prison camps of the USSR after 13 years of imprisonment, to the care of the Ukrainian National Association. Yes, Valentyn Moroz was released in the custody of the U.N.A. Other organizations were on the list, but the choice of the State Department fell to the Ukrainian National Association. Let us rejoice in this recognition and in the prestige enjoyed by the U.N.A. in the eyes of the U.S. Government and particularly, the U.S. State Department. Mr. Moroz's stay with the Ukrainian National Association has been fully reported upon in "Eleven Days with Valentyn Moroz" which was written by the undersigned, printed in the Svoboda and the Ukrainian Weekly and reprinted in many other Ukrainian publications. Our conduct with Mr. Moroz had been completely impartial, fair, respectful, considered and without any desire of exploitation. Our honor and stature with the State Department has been preserved.

The Supreme Executive Committee resolved to participate in the 1979 Christmas Card Program with Famous Artists' Studios, Inc. on the condition that the net proceeds were to be turned over to the U.N.A. Scholarship Fund. There were praises for and criticism of the Christmas Cards sent to members, not so much because of the quality of the cards but because the cards bore only English inscriptions. The final result is the best justification of this means. We have added to our Scholarship Fund through our participation in this program, the approximate sum of \$6,600.00. This is but another tribute to the generosity of our members, so many of whom participated in this program. A report on the program for the year 1980 will be rendered verbally at this meeting.

The question of cooperation among the four Ukrainian fraternal associations would not have arisen had not an unexpected event taken place in the year 1979. It had always been assumed, and the Ukrainian National Association so believed, that there was complete harmony in the relationship and policies of the Ukrainian Fraternal Association, the Providence Association of Ukrainian Catholics, the Ukrainian National Aid Association and the Ukrainian National Association. After all did not the four Ukrainian fraternal put the interest of the Ukrainian national cause above the interests of their individual associations when they initiated the organization of the Ukrainian Congress Committee of America which has served as a unifying force of our communities in America for the past 40 years? That spirit of cooperation suffered a setback in 1979.

It appears that, as printed in the official organ of the Ukrainian National Aid Association, Ukrainske Narodne Slovo of June 21, 1979, the Honorable Jaroslav Stecko, leader of the Vyzvolnyj Front Organizations, sent greetings to the participants of the banquet commemorating the 65th Anniversary of the Ukrainian National Aid Association. No one can object to greetings being sent by Mr. Stecko, except that among other things, Mr. Stecko stated "there are in existence other analogous organizations, for instance the Ukrainian National Association, whose governing circles have an attitude negative to the revolutionary — liberation efforts led by revolutionary OUN." This was news to some members of the Ukrainian National Association govern circles.

Mr. Stecko went further. He said "therefore, the obligation of all friends of the revolutionary OUN is before everything else, to support with every ounce of strength your organization (the Ukrainian National Aid Association) and transfer your membership to its ranks."

The greeting was printed in the official organ of the Ukrainian National Aid Association. Such printing was tantamount to ratification and made it the official stand of said fraternal.

The call to transfer ones membership to another fraternal violated the insurance laws of all states as well as the rules by which fraternal operate.

So as not to over react, I wrote to every member of the

Ukrainian National Association Supreme Assembly enclosing a copy of said greeting, asking for advice on what action to take.

The reaction of the members of the Supreme Assembly was varied. Some, although members of the Vyzvolnyj Front, urged patience, not believing that Mr. Wolodymyr Masur, the President of the Ukrainian National Aid Association could have printed such a greeting. Some later changed their advice. Some urged immediate retaliation and still others urged moderation. Some didn't answer at all.

The Supreme Executive Committee waited. On September 7, 1979 our Executive Committee attended a meeting of the four Ukrainian Fraternal called by Ukrainian National Aid Association. At said meeting, in response to questions posed by me relating to said greeting and the propriety of the decision of the Executive Committee of the Ukrainian National Aid Association in having the subject greeting printed in its official organ, various members of the representation of said Ukrainian National Aid Association made statements to the effect that the Ukrainian National Aid Association did not ask for such greeting, nor agreed with the contents of said greeting, and that publishing of same in its official organ was an error and unfortunate. On that basis, the Ukrainian National Association representatives

agreed on a unified stand of all four Ukrainian Fraternal on certain matters of mutual concern. I reported the proceedings at the above meeting in our official organs. Immediately the official organ of the Ukrainian National Aid Association and other Vyzvolnyj Front publications denied that such statements were made by the representatives of Ukrainian National Aid Association and branded my report as a fabrication and a lie.

I have notations which I made at the conference indicating who made what remarks. I did not press the matter further.

It does appear however, that future cooperation with Mr. Wolodymyr Masur, the President of the Ukrainian National Aid Association, is in doubt.

Закінчення

У минулому досить часто траплялося, що це форум річного засідання Головного Уряду УНС використовувався для єдиної мети: критикування Головного Екзекутивного Комітету. Цього року Головний Екзекутивний Комітет застерігає собі право критикувати вчинки будь-якого члена Головного Уряду УНС.

Критичний розгляд того, що сталося протягом минулого року, є добрим вихідним пунктом для обміркування того, що треба вчинити в майбутньому. Результати наших минулих активностей можуть вказати на те, чого не треба повторювати в майбутньому. Зокрема метою цього засідання Головного Уряду є проаналізувати минулу активність і минулі результати та обміркувати теперішні потреби і рекомендувати правильний шлях, що ним повинен ступати УНС у майбутньому.

Головний Уряд має цілий ряд важливих справ, що їх повинен розглянути та дати вказівки для Головного Екзекутивного Комітету. Деякі з більш нагалих справ, що їх треба розглянути, це:

1. Вибір завідувачого редактора чи головного редактора для публікації нашої „Свободи“.
2. Обміркування заслуханих на цьому засіданні рекомендацій для поліпшення наших організаційних метод.
3. Обміркування рекомендацій для виготовлення фільмів з метою піднесення опії про УНС.
4. Призвати Раді Директорів Української Національної Корпорації Дому УНС і Головному Екзекутивному Комітетові діяти повноваження здійснити зяття згаданого Корпорацією гіпотетичної позички на будинок при 30 Монтгомері стріт в Джерзі Ситі, Нью Джерзі, та уповноважити в потреби гарантію такої позички УНС-союзом.
5. Вирішити побажану диспозицію старого бюрового будинку УНС.
6. Обміркувати і ратифікувати, відкинути чи зревідувати акцію Головного Екзекутивного Комітету відносно передплат на „Свободу“ і „Український Тижневік“.

Я глибоко вірю в те, що добро УНС-союзу буде віддзеркалене у Ваших рішеннях.

Свій додатковий звіт головний передсідник д-р І. Фліс поділив на такі ділянки:

Організаційні справи:

Український Народний Союз втратив за час від 1969 року 8,680 членів. Члени є підставою кожної організації. Головний передсідник подав, скільки у звіттовому часі кожний головний урядовець організував нових членів.

Фінансові справи:

Сума 8,000,000 дол. є інвестована в Українській Будівлі. Головний передсідник дуже багато часу присвячує справам будинку. Запитав, чи не варто було б його продати і побудувати щось менше в Нью Джерзі, чи Нью Йорку, або на Союзівці.

Фільмовий продуцент Славко Новицький висвітлює фільм, який зладив для Культурного Центру в Вінніпегу. Подібний фільм він може зладити і для УНС-союзу, що на думку головного передсідника, у великій мірі допомогло б в організаційних заходах. Фільм під назвою „Відгуки минулого“ буде висвітлений у четвер. Теж у четвер виступить Джеймс Баллу, спеціаліст братських забезпечених справ, який повинен подати систему, як здержати втрати в членах.

Виконано рекомендацію Спеціальної Організаційної Комісії і пороблено всі заходи, щоб відбулася прогулянка членів УНС на Багамські острови. Головний передсідник сподіється понад 6,000 дол. чистого приходу з цього почину, що буде вжитий на потреби Стипендійного Фонду.

Д-р І. Фліс висловив, що різдвяні картки, які розіслані членам у минулому році, принесли дотепер 6,700 дол. чистого приходу. Цей прихід буде призначений на потреби

Провід засідання перебрав сен. Павло Юзик і попросив до слова заступника головного передсідника д-ра Мирона Куропаса.

Звіт заступника головного передсідника д-ра Мирона Куропаса

During the past year, I attended all but one UNA executive board meeting. At the request of the UNA Executive, I attended district committee meetings in Minneapolis, Chicago and Pittsburgh. I had the pleasure of representing the UNA at a special White House welcoming ceremony for Pope Paul II. President John Flis was also in attendance.

The untimely death of Bishop Jaroslav Gabro was the occasion for the fulfillment of a very sad obligation. Along with President Flis, I attended the funeral of this saintly church leader who gave so much to our Ukrainian community.

In keeping with a Supreme Assembly directive, I organized 10 new members.

До свого надрукованого звіту заступник головного передсідника д-р М. Куропас додав, що його написаний звіт є дуже короткий і тому він дозволить собі дещо додати. Тішиться, що проф. Т. Шмагала дійшов до переконання, що будинок треба продати. Він, інж. Кальба і інж. Дорошенко, напевно є пристоно заскочені, бо як усім є відомо, вони три били проти будови того будинку. Вони три говорили, що коли б за ті гроші побудувати по цій Америці, чи Канаді „Союзівки“, то, на його думку, УНС-союз не мав би таких проблем з членством, а мав би в своїх рядах людей, зокрема молодь, які бачили б, що членство в УНС-союзі для них є дуже корисним. Але рішення будувати хмаросяг і сьогодні члени Головного Уряду вже починають говорити, що його треба продати і як так справи будуть поступати, то може за 10 чи 15 років його продается. Наразі про це тільки говориться. Також вже довший час говориться про „дайрект біллінг“. На його думку, без „дайрект біллінг“ УНС-союз не має будучности. Всі є свідомі того, що секретарі не хотять цього. Вони є проти того не тому, що то не добре для УНС-союзу, але тому, що то є зле для них. І це є одинока причина, чому вони не хотять „дайрект біллінг“. Сказав, що він не має на думці тих секретарів, які записують членів, але говорить

Conclusion

Very often in the past, the forum of these annual meetings of the U.N.A. Supreme Assembly, has been used for the sole purpose of criticizing the acts of Supreme Committee. This year the Supreme Executive Committee reserves a right to criticize the actions of any member of the Supreme Assembly of the U.N.A.

Criticizing what transpired during the past year is a good starting point for considering what is to be done in the future. The results of our past actions can point out to us what not to repeat in the future. And this, specifically is the purpose of this annual meeting of this Supreme Assembly: to analyze past actions, past results, and considering present needs, recommend the right path to be followed by the U.N.A. in the future.

The Supreme Assembly has a number of important matters to consider and render guidance upon to the Supreme Executive Committee. Some of the more urgent matters to be considered are:

1. Election of Managing Editor or Editor in Chief of our Svoboda publication.
2. Consideration of Recommendations heard at this meeting for the improvement of our Organizing methods.
3. Consideration of recommendations for the production of films in order to enhance the image of the U.N.A. and in aid of our sales effort.
4. Grant standby powers to the Board of Directors of U.N.U.R. Corp. and the Executive Committee of U.N.A. to effectuate the placement of a mortgage by U.N.U.R. Corp. on premises 30 Montgomery Street, Jersey City, New Jersey and authorize the guaranteeing of same by the U.N.A. if required.
5. Determine the desired disposition of the old U.N.A. office building property.
6. Consider and ratify, disapprove or revise the action taken by the Supreme Executive Committee as to Svoboda and Ukrainian Weekly subscriptions.

I trust that the good of the U.N.A. will be served by your decisions.

Стипендійного Фонду. При цьому УНС навчався системи, як такі картки розсилаються. В цьому році УНС-союз видає картки українських мистців та з продажу цих карток сподіється заробити біля 10,000 дол.

Альманах УНС-союзу був виданий на час — чистий прихід з його продажу приніс 3,746 дол.

Кошти видавання „Свободи“ вносили в минулому році 730,950 дол. УНС-союз доложив 407,700 дол. Головний передсідник поставив питання, як довго може УНС-союз докласти до цього. Бюджет „Свободи“ на 1980 рік передбачає понад 800,000 дол., а УНС-союз буде змушений доложити до того понад 500,000 дол. Кошт одного примірника „Свободи“ вносить 30.87 річно (в це є врахована теж і її висилка), а кошт „Українського Тижневика“ вносить 7.96 річно, тобто кошт „Свободи“ і „Українського Тижневика“ вносить 38.83 дол. а УНС-союз бере від членів тільки 7.80 дол. річно, а від не-членів 30.00 дол. річно. Д-р І. Фліс попросив застановитися, чи УНС-союз повинен додати до члена 23.00 дол., що є майже три рази стільки, що платити член. Нещодавно Екзекутива рішила ввести окрему передплату за „Український Тижневік“ — членам по 5.00 дол., а не-членам по 8.00 річно. Деякі дуже нарікали, а другі сказали, що це вже найвищий час. Ці нові передплати мали ввійти в життя з днем 1-го травня ц. р., але речення відложено до 1-го червня 1980 р. з метою, щоб члени Головного Уряду теж висловилися в цій справі. Екзекутива зробить так, як Головний Уряд схвалить. Зроблено це з метою, щоб ті, що децидують, взяли на себе теж частину відповідальности. На кінець головного передсідник заявив, що те, що він сказав, і те, що написав, є його річним звітом. Екзекутива старалася працювати якнайкраще, а як вишло — добре, чи зле — це повинні оцінити члени Головного Уряду.

про тих, які вже більше як 5 років не приєднали ані одного нового члена. Порушив справу продавців забезпечення — в минулому році УНС-союз заангажував на працю одного чоловіка, який, всі вірили, зможе фактично поставити продаж грамот УНС-союзу на ноги і заволодіє на ньому. Але то не значить, що через що неважко треба занехати пошукування за такою особою, бо УНС-союз мусить поставити свій організаційний персонал на рівні з іншими братськими організаціями. Він мусить дати своїм членам нові братські допомоги. Чому не відновити 6 питання побудови других „Союзівок“? Треба дати щось, що зацікавило б нашу громаду, а не робити одне і те саме, тобто нічого нового. Ствердив, що УНС-союз прагне для старокрайових людей, публікує їхні книжки. Поставив питання, чи молодь читася ці книжки — от хоч би книжку Уласа Самчука, яку видав УНС-союз з нагоди свого 85-річчя. Висловив сумнів, чи того роду робота дає Союзіві престиж в американській громаді. Чи Альманах, який кожного року видає УНС-союз від дошки до дошки українською мовою і передруковує статті з інших альманахів, читають ті, які вже давно не будуть членами УНС-союзу, чи ті, яких Союз хоче здобути в члени. Але про те, зазначив д-р М. Куропас, не можна говорити, бо це так, як „ті святі корови“ і їх не можна рухати. Ті гроші можна б зжити на видання „Лавдійо візуал Ейде“ з української історії і культури, заангажувати до тої праці професійних людей і тоді цими матеріалами могли б користуватися українські, як теж американські школи. Така праця принесла б користь для української молоді і для УНС-союзу, зокрема його розвитку. Ствердив, що є багато критики, але ті, які критикували, не дали ніяких порад і пропозицій. Поставив питання, чи завданням членів Головного Уряду є тільки критикувати тих, що цілий рік старалися щось зробити для УНС-союзу. Спеціальна Організаційна Комісія в складі: д-р Б. Футей, проф. І. Телюк, Е. Репета, інж. А. Дорошенко, д-р М. Куропас, проф. Т. Шмагала, Т. Мороз як теж члени Екзекутиви старалися щось робити — не все вони погоджувалися зі собою, але була бодай якась думка, була охота й ініціатива. В дальшому, д-р М. Куропас звернувся до всіх тих, які не були в тій Комісії, і запитався, що вони зробили для покращання організаційних справ УНС-союзу. Він підкреслює, що в цьому році члени Головного Уряду мають нагоду змінити напрямні УНС-союзу, бо якщо тепер цього не зроблять, то втратять дуже добру нагоду і це ніколи вже не буде зроблено і наступні покоління не простять цього провладі УНС.

На запит д-ра Б. Футей, чи слово д-ра М. Куропаса треба вважати звітом, чи то є його внесок, д-р М. Куропас відповів, що це є додаток до його звіту.

Провід нарадами перебрав д-р М. Куропас і попросив до слова сенатора Павла Юзика, головного директора для Канади.

Звіт головного директора для Канади сенатора Павла Юзика

Хоч у минулому році я брав участь у зборах кількох Округ у Канаді й ЗСА, я не буду звинувачувати про свою діяльність. Уважало, що маю важливіше завдання.

У половині березня, ц.р. я отримав від канадського уряду річне повідомлення за 1979-ий рік Українського Народного Союзу в Канаді, що ресторований як чужинський (форен) братсько-допомогове товариство. Будучи рідним громадянином Канади, слово „чужинський“ мене вразило й образило. Коли весною я поінформував наших голів і секретарів на різних зборах Округ УНСоюзу Монреалю, Торонто й Ніагари, спонтанно вибухли обурення й протести проти того, що ми ресторовані як чужинська установа.

Із цього повідомлення довідуємося, що наше майно в забезпеченні на 11,906,485 доларів. Прихід (з поліс, інвестицій, тощо) за 1979-ий рік був 891,742 доларів. Розхід (посмертне, податки, дивіденди, комісове, тощо) був 436,992 долари. Надвишка лишилася 464,750 доларів. Більшість цієї надвишки йде до Головної Канцелярії в Джерзі Сіті. З цих грошей користуються американські українці. Для канадських українців, що придбали ці гроші, лишилося дуже, дуже мало.

Це велика несправедливість. Канадське Представництво що справу розглядало кілька років і подавало плян праці, щоб розгорнути діяльність УНСоюзу в Канаді. Головно, представництво з повною підтримкою всіх Округ у Канаді домагалося бюджету на 1980-ий рік у сумі 76,000 доларів, що є тільки малою частиною канадських грошей і не торкається американських. Канадський бюджет покриває двох обласних організаторів, видання ілюстрованої книжки про УНСоюз у Канаді, ведення книговодства, канцелярії, діяльності Округ і Відділів тощо.

Головний Екзекутивний Комітет цілий час відкладає цю справу. Отже, я тепер звертаюся до Головного Уряду. Прошу одобрити бюджет і певні права для Канадського Представництва. Ми хочемо, за свої гроші, відповідати за діяльність УНСоюзу в Канаді, бо це є інша держава.

У доповненні до свого звіту сен. П. Юзик підкреслив, що це, що він подав на письмі, є його словом а не звітом, бо на цілий звіт, який повинен би бути багатодовий, в нього не було часу. Він є головою Канадського Представництва УНСоюзу, а секретарем є пані Текля Мороз і звіти, які писала б п. Мороз з праці Представництва, були б дуже довгі. Подав, що те, що він тепер говорить є додатком до його звіту. Зазначив, що всім є відомо, що він бере участь у майже всіх зборах Окружних Комітетів Канади, у засіданнях Канадського Представництва. Крім того, він брав участь у зборах Окружного Комітету УНСоюзу в Детройті, як теж в Нью Йорку, де його гарно прийняли. Висловив задоволення, що й інші Окружні Комітети УНСоюзу його запрошують, щоб почути його погляди і нові напрями праці для УНС. Він поділився зложити новий Відділ УНСоюзу в Ст. Пітерсбургу — Фльориди, якому надано число 377. Секретарем цього Відділу є бувша головна радна УНСоюзу пані Осипа Олінкевич-Михайленко. Під цю пору Відділ нараховує 21 члена, але сподіється, що до кінця року Відділ приєднає ще 55 до 60 нових членів. Вірить, що це буде активний Відділ, бо громада побільшується і має надію, що у віддалі 75 миль від Ст. Пітерсбургу постане другий Відділ УНС. Ця місцевість називається Мінерал Спрінгс, де сен. П. Юзик має свій зимовий дім. Туди переїжджає багато українців, колонія дуже скоро зростає. Громаду відвідували католицькі й православні єпископи і рішено створити там екуменічну громаду, щоб не було ніяких клопотів. Теж заплановано побудувати там дім для сеньйорів.

Як канадський сенатор, він старається кожноразно працювати для добра українського народу і його справи — висловив задоволення, що „Свобода“ час до часу поміщує дещо про його діяльність. На жаль, він не може багато часу присвятити УНСоюзові, який, на його думку, є всесторонньою українською установою, де є згуртовані українці різних віросповідань та різних політичних поглядів і він є переконаний в тому, що УНС треба скріпити і підтримати в його корисній праці для добра українського народу. Подав, що він сам працює в різних ділянках, які в різний спосіб допомагають українській справі, а то: він є головою Комісії Прав Людини при СКВУ, що вимагає багато праці. На маргінесі зазначив, що працювати з дисидентами не є легко — на його думку, вони не повинні роз'єднувати нашу громаду, а її об'єднувати для добра української справи. Сен. П. Юзик працює в НАТО і всі рішення СКВУ, УККА і КУК він старається мати на увазі під час своєї участі в нарадах НАТО, де членами є 15 держав. У своїй праці він має підтримку не тільки від сенату, але теж від „газ оф коммонс“, де українська справа просувається і є всесторонньо дискутована. Він сам, на протязі 5-ох років, є заступником президента Канадської Парламентарної Асоціації НАТО, а теж він є секретарем підкомісії НАТО. Він відповідає за бюлетень, що виходить чотири рази в році, відповідає за цілу програму, що відноситься до людських прав у рамках НАТО. На цей пост вибрали його європейські представники, а підтримку дала Америка. В останніх часах він заступав у НАТО Америку („суперпаєр“). Це все є частиною його праці, про що він звітує. Нещодавно вибрано його членом Політичного Комітету НАТО для справ Мадридської Конференції, що є дуже важливою подією. Його зустріч з Папою Павлом Іваном II не була релігійною справою, а справою НАТО. І це є перший раз в історії, що НАТО дістало повну підтримку папи. Під час зустрічі з папою, він обговорював всі справи, які відносяться до релігійної свободи за залізною заслоною, настанову папи до Української Католицької Церкви, що є під цю пору в підпіллі, як теж Української Православної Церкви. Відносно конференції в Мадриді сен. П. Юзик сказав, що українці пригтовляються, щоб мати вплив на неї. Він саме буде в нутрі цієї конференції і завдяки йому буде можна порушити деякі справи. Попросив підтримки для своєї праці, як теж вирозуміння, бо все, що він робить, має на увазі добро українського народу. Старастає бути справедливим для всіх українських угруповань і хоче співпрацювати з ними. Затронував організаційні справи УНС в Канаді — праця є на добрій дорозі, членство УНСоюзу зростає завдяки праці обласного організатора

Теодозія Волошина. Добре було б дістати ще одного такого організатора. Підкреслив, що між Канадою і Америкою є велика різниця і УНСоюз у Канаді не може відігравати такої самої ролі, як в Америці. В Канаді вважають УНСоюз „заграничною організацією“, доказом чого є „аннуал стейтмент“ УНСоюзу. Звіти показують, що майно УНСоюзу в Канаді виносить 10,000,000 дол.; УНС має там 8,545 членів і що з приходів і розходів повинна лишатися в Канаді надвишка 464,750 дол. Коли б Канадське Представництво мало певні права і призначений бюджет, то, на його думку, праця в Канаді давала б багато кращі висліди. На бюджет в сумі 76,000 дол. повинні бути призначені фонди з надвишки, про яку він перед хвилиною сказав. Це піднесло б престиж Канадського Представництва і здобуло б для Представництва підтримку канадських українців. Канадське Представництво потребує мати канцелярію, а на це є конечний відповідний бюджет.

Звіт заступниці головного президента Марії Душник

The year 1979 was a crucial one not only for the USA, but, in many ways, for the UNA as well.

In an article entitled "Growing Role of Women in the UNA", which appeared in The Ukrainian Weekly and Svoboda, this officer, while acknowledging the past contributions of women to the development of the UNA, appealed to UNA women to continue to shoulder our responsibility in greater measure to further uphold the UNA in its steady growth. Basically, it amounts to taking an interest — attending meetings, sponsoring programs organizing members among our families, our friends and others, especially young people, and cooperating with one another and within our communities — practicing fraternalism. A hope lies in more younger women entering the organizing ranks of the UNA in the very near future, especially in this Decade of Woman. A program for UNA women is being considered.

In 1979 six women were among UNA Champion Club members, organizing 25 or more members; 14 women were "Builders", those bringing in 10-24 members. It was gratifying to note there are some new names in both categories. I organized 10 new members in 1979.

At the New York District Committee meetings (where I serve as English press chairman) and at meetings I attended in Rhode Island, and Troy and Buffalo, N.Y., I appealed to all to help in the organizational effort. A recurrent theme at these meetings is the need for organizers, expansion of UNA cultural and youth programs, new UNA brochures or leaflets for distribution at local cultural and civic events, visits by the Supreme Organizer or officers to districts, visits to branches which should be reactivated, where possible, and new speakers at meetings to stimulate attendance. The recent unexpected visit by senator Yuzyk at a New York District Committee meeting was enthusiastically welcomed by the attendees. (Incidentally, Buffalo was mentioned as a possible UNA Convention site).

I also took part in this year's New York Fraternal Congress — as the outgoing NYFC president. I served on the Executive Committee. Stressed at the Congress was the need for professional organizers to maintain the fraternal as viable organizations. Among the successful ones, the key to their growth was professional salesmen or organizers and fraternal activities.

During the annual UNA Sports Tournament held at Soyuzivka over the Labor Day weekend I represented the UNA at the swimming meet and at the tennis events. I also presented my annual Sportsmanship Trophy to a promising young tennis player. The 1979 tournament (the 24th) was another outstanding success, with an especially large number of youthful tennis participants. The UNA tennis camp, conducted by Zenon Snylyk and George Sawchak, grows in popularity each year.

Among my community activities, was my participation in the annual Captive Nations Week observance in New York City; I served as MC at the dinner held in honor of Dr. Ku Cheng-Kang in Chinatown, attended by 300, and at the equally successful program in Central Park.

At the January 22nd Ukrainian Independence celebration, I worked with the New York City UCCA Branch, inviting ethnic leaders to the dinner-dance. I also represented the UNA at the successful reception, sponsored by the UCCA and UNIS, held in the Capitol in Washington, D.C., which was attended by scores of US Senators and Congressmen and the Karavanskys.

A highlight of the year was my attendance at the Papal Liturgy at Yankee Stadium celebrated by Pope Paul John II, and at the Ukrainian Catholic Cathedral of the Immaculate Conception in Philadelphia upon his visit there.

We all mourn the passing of Prof. Isyora Borysova who unveiled the statue of her sister Lesya Ukrainka here at Soyuzivka. But we were most fortunate that she was with us on that happy occasion.

I close with the hope that we attempt to solve our problems in the spirit of fraternalism upon which the UNA was built 86 years ago — we must not founder now. We must go ahead!

Марія Душник в додатку до написаного звіту подала, що тепер відбуваються різного роду фестивалі, а УНСоюз не має ніякої захоплюючої пропагандивної літератури та летючок, що можна б з успіхом роздавати на тих фестивалях.

Звіт головного секретаря Володимира Сохана

Складаючи звіт з праці в минулому році, хочу в першу чергу повторити і підкреслити факт, що головний тягар праці Українського Народного Союзу, як братсько-забезпеченої та допомогової установи, лежить на плечах наших секретарів Відділів. Завдяки відданості та посвяті цих наших діячів у терені, які ведуть муравлину працю, УНСоюз відтворює все нові успіхи та досягнення в його багатобачній діяльності, здобуває нових членів та вірно служить нашому членству і цілій українській спільноті. Тому цим нашим „воjakам на фронті“ — місіонерам нашої братської, забезпеченої, допомогової та громадської праці в терені, належить подяка і признання. Ми всі в Головній Канцелярії вповні розуміємо важливу роль секретарів Відділів, з ними співпрацюємо і стараємося їм допомагати у поладнуванні всіх справ та служити їм інформаціями, виснаженнями і порадами, як теж постачати їм усі потрібні для їхнього діловодства матеріали.

У звітному часі потерпів УНСоюз болючі втрати в рядах цих союзників „фронтовиків“ — секретарів Відділів. Відійшли від нас у вічність, залишаючи наші Відділи та громади, наступні секретарі: інж. Володимир Бережан — секретар 114-го Відділу, Михайло Фединишин — секретар 155-го Відділу, Йосип Романюк — секретар 331-го Відділу та його батько і попередник на цьому пості Антін Романюк, Іван Хрін — секретар 341-го Відділу, Петро Мудрий — секретар 341-го Відділу, о. прот. Петро Мелех — секретар 342-го Відділу, інж. Сергій Шевченко — секретар 388-го Відділу та Степан Куриляк — секретар 435-го Відділу і колишній довготілий працівник Головної Канцелярії УНСоюзу.

Вшановуючи їх пам'ять та підсумовуючи ці дошкульні, невіджадані втрати, ми повинні із ще більшою свідомістю потреби відповідного поповнення цих рядів наших ідейних діячів робити всі можливі старання для включення в ряди наших членів та активістів якнайбільшого числа свідомої української молоді, яка має прийти нам на зміну по Відділах та в Головному Уряді УНСоюзу.

Статутівні обов'язки головного секретаря, які охоплюють у щоденній праці в Головній Канцелярії повну співпрацю зі секретарями Відділів та обслуговування нашого членства, виконую я разом із службовиками нашого Рекордового Відділу, цього нашого вужого „тіму“ співробітників. Як і в попередніх роках, складаю їм усім у цьому звіті подяку за віддану працю, виснаження і їх тут за роками служби: Стелла Расн, Меланія Міліянович, Ярослав Левчицька, Іванна Коць, л-р Марія Кобринська, мгр Наталія Залуська, Ольга Парубчак, Михайло Юзєн, Діонізій Смотрич, Данута Ясінська, проф. Павлина Данчук і Богуслава Полішук. Я горджуся цим нашим „тімом“, який так гарно по-братерському співпрацює, допомагаючи один одному, та виконує точно і совісно всі наші праці для секретарів Відділів і для всього нашого членства.

Наша забезпечена служба

До нашої забезпеченої служби належать канцелярійні праці, від оформлювання аплікацій на нові грамоти та виготовлювання цих грамот забезпечення і викизів членів для секретарів Відділів починаючи, аж на видачі документів для виплат належностей членам за життя, або їхнім спадкоємцям після їх смерті кінчаючи. Це включає цілий ряд праць обслугову секретарів Відділів та повної забезпеченої і братської обслуги членства УНСоюзу.

Особливу увагу в нашій забезпеченій службі присвячуємо листуванню із секретарями Відділів, організаторами та поодинокими членами і кандидатами в члени. Виснаємо теж спеціальні листи з пропозицій членам набувати нові грамоти забезпечення, повідомляючи їх різночасно про закінчення важности, чи виплати їхніх грамот. Я стараюся листуванням і телефонами допомагати секретарям у приєднуванні нових членів, у підвищенні суми забезпечення членів та в поновному забезпечуванні членів, але такі аплікації на нові грамоти не записую на себе, як організатори, тільки передаю їх секретарям Відділів, бо вважаю своїм обов'язком допомагати їм та заохочувати їх до праці, а не змагатися з ними у приєднуванні нових членів. У цьому листуванні зі секретарями Відділів, членами і кандидатами в члени, ми завжди стараємося показати професійність УНСоюзу в життєвому забезпеченні та вияснити і вказати на всі додаткові користі, що їх дає членам УНСоюз, як братська забезпечена і допомогова установа. Цим ми можемо найкраще поборювати конкуренцію комерційних забезпечених установ.

Для більш успішного поборювання цієї конкуренції комерційних установ ми започаткували, за допомогою нашого актуарія, старання для введення нових класів забезпечення, як пенсійного і термінового із зменшуваною сумою на 15, 20 і 25 років. Тут належить вияснити, що наша грамота пенсійного забезпечення, яка була вже затверджена і друку грамот які були вже виготовлені, вимагає певних основних змін для її пристосування до нових обставин та їх затвердження забезпеченими урядами стейтів і провінцій. Ми також перевели вже ряд наряд з нашим актуарієм у справах перевірки всіх наших теперішніх грамот, тобто їхніх вкладок, зворотних вартостей, дивіденд та організаційних винагород, щоб так пристосувати їх до нових потреб нашого членства і до нових напрямків у життєвому забезпеченні на ринках ЗСА і Канади. Введення цих нових класів та перевірка наших теперішніх грамот вимагають багато часу на різні формальності в забезпечених урядах стейтів і провінцій, як теж чимало праці нашого актуарія, який, на жаль, не поспішає з цими працями так, як ми цього хотіли б.

Вишкільна праця

У забезпеченій службі нашому членству важливу роль відіграє фахове знання життєвого забезпечення наших секретарів Відділів та організаторів, які тільки з відповідним вишколом можуть якісно протиставитися конкуренції професійних продавців комерційного забезпечення. Тому ми прикладаємо багато уваги вишколові всіх наших секретарів Відділів. У звітному часі не відбувся центральний курс секретарів та організаторів на „Союзівці“, але наш головний організатор п. Василь Оріховський провів ряд коротких вишколів з нагоди відвідин поодиноких Округ. Ми присвячуємо постійно багато листування

і телефонів та особистих зустрічей для заспокоєння потреб вишколу секретарів Відділів, зокрема нових секретарів Відділів, які щойно перебрали у Відділах такі пости та діловодство.

Наш головний організатор п. Василь Оріховський саме запланував центральний курс для вишколу секретарів та організаторів в червні цього року на „Союзівці“. У проведений цього курсу я йому радо допоможу.

Вдержування документів і протоколів та ведення обліку руху і стану членства

До обов'язків головного секретаря належить зберігання всіх важливих документів УНСоюзу та зладжування і вдержування протоколів нарад засідань Головного Уряду і Головного Екзекутивного Комітету. До його статутівних обов'язків належить теж проголошування в офіційному органі УНСоюзу звітів головних урядовців, усіх прийнятих резолюцій, рекомендацій та ухвал і заваг, які мають більше значення для УНСоюзу. Я стараюся проголошувати всі ці матеріали якнайшорше у „Свободі“, але в наслідок перантаження поладуванням пильних справ секретарів Відділів та членів і зв'язаним з цим листуванням трапляються спізнєння із виготовлення протоколів. В кожному випадку таке спізнєння описля наддоганяю. Але для наладнання своєчасного виготовлення протоколів і допомоги в листуванні я пошукую відповідного службовика до Рекордового Відділу.

Облік членства веде наш Рекордовий Відділ точно і справно, переводячи при кінці кожного місяця всі зміни у стані членства. Цей облік ведемо при допомозі картотек IBM та книжок, які ми постійно між собою узгоджуємо при щомісячних перевірках. З картотек IBM ми виготовляємо місячні викизи членів поодиноких Відділів, повідомлення про платність вкладок та підсумки руху і стану членства по Відділах, по стейтах і провінціях, по класах забезпечення і по осягнутому віку для кінцеворічної оцінки грамот всього членства УНСоюзу та інших даних для звітів перед забезпеченими урядами стейтів і провінцій.

На підставі цих наших статистик — обліку членства ми виготовили цілий ряд таблиць, які долучені до цього звіту. Такі підсумки та їхня аналіза повинні допомогти нам не тільки правильно оцінити пророблену працю, але теж скласти пляни нашої праці на майбутнє на підставі минулого досвіду.

Основні факти таблиць руху і стану членства

В 1979-му році приєднали секретарі та організатори 2,648 нових членів, в тойму 796 в Департаменті Молоді, 1,445 в Департаменті Дорослих та 407 членів з грамотами акцидентного забезпечення. Загальна сума забезпечення нових членів \$7,316,500 виказала зріст пересічної суми забезпечення нових членів до \$2,766, тобто на \$239 більше, як мали нові члени в попередньому році. Але число нових членів звітного року є найменшим здобутком нових членів за останніх 45 років. Серед втрат в активному членстві УНСоюзу найбільшою була втрата членів в наслідок повної виплати вкладок грамот клас Р, яких було 1,147. За нові ідуть такі втрати: виплати винувальних грамот клас Е — 1,119, посмертні виплати — 899, грошові звороти — 859 та суспензи — 285. Втрати ці подібно високі, як у попередніх роках, і такі числа втрат у 1979-му році були сподівані. Але мале число нових членів, придбаних у 1979-му році, принесло у висліді втрату на чисто 1,794 активних членів, а 1,147 у загальному числі членів.

Як серед дорослих, так і серед молоді, найпопулярнішими у 1979-му році були грамоти класи Р-20. За ними йшли грамоти клас Е-20 та „дабл“ в дорослих і грамоти клас Е-18 та Е-20 в молоді.

У здобутках нових членів серед стейтів далеко випередила всіх Пенсильванія із 732 членами, а за нею чергові місця зайняли: Нью Йорк — 421, Нью Джерзі — 415, та Онтаріо — 238, яке має найвищу пересічну суму забезпечення нових членів.

Сума всіх родів забезпечення членів УНСоюзу з кінцем 1979-го року виносилася \$165,578,410. Сума життєвого і акцидентного забезпечення \$128,231,660 зросла за звітний рік на \$970,598. Зменшилася за минулий рік суми додаткових забезпечень: подвійного забезпечення в дорослих та забезпечення платника у молоді.

Так серед нових членів, як теж у стані членства на кінець звітного року можна ствердити малі числа грамот термінового забезпечення, що вказує на те, що ці класи все ще не здобули собі популярності серед нашого членства.

Починаючи від віку 55 років, смертність серед нашого членства помітно більша, як у молодіших вікових групах. Тому і при забезпечуванні аплікатів у такому віці нам треба бути більш обережними.

В Канаді число нових членів у 1979-му році виносилася 359, тоді коли в попередньому році було нових членів 311. Пересічна сума забезпечення канадських нових членів 1979-го року виносилася \$3,799 і вона була набагато вищою від пересічної суми всіх нових членів УНСоюзу цього року. В числі активного членства втратив УНСоюз в Канаді 240 членів, а в загальному числі — 197 членів.

На 6,862 акцидентів грамоти аж 2,903 є першими — основними грамотами членів і цих членів можна б ще забезпечити грамотами життєвого забезпечення. Цій справі треба б присвятити якнайбільше уваги.

Пересічний вік членів УНСоюзу за станом з кінця 1979-го року є меншим, як у попередніх роках. Зменшилася у звітному році також смертність серед членства УНСоюзу у порівнянні з попереднім роком.

Число членів, які є передплатниками „Свободи“, зменшилося за звітний рік на 262 і воно тепер становить 9,804. Число передплатників меншає з кожним роком і цим самим меншає наш зв'язок з членством та з українською громадою.

Інші ділянки праці

На виконання обов'язків, приписаних мені статуту, потрібно мені по 16 до 18 годин праці денно, включно із суботами і неділями. Тому моя праця в інших ділянках обмежена, як теж обмежені мої можливості візиту в терен, на які вибираюся тільки в дуже конечних випадках.

У минулому році, як і в раніших, постачав я „Свободі“ вістки про союзівні збори та імпрези, опікувався публікацією знімок дітей — членів УНСоюзу і писав вістки про померлих діячів УНСоюзу.

В Корпорації Дому УНСоюзу займаю далі пост віцепрезидента і такий самий пост віцепрезидента і члена дирекції в корпорації мешкального дому „Полус Гук Таверс“, спонсором якого є наш УНСоюз.

В Головній Управі „Самопоміч“ я все ще є референтом преси і публічних зв'язків. Моя канцелярія кінчається вквортці і тоді я покину цей пост, на якому в останньому часі я не мав змоги проявити жадної діяльності, чи праці.

В міській управі Джерзі Сіті займаю від восьми років пост „комішенера“ Регуляційної Ради, яка уділяє дозволу на побудови чи встановлення підприємств в ділянках,

яких устійнені зони, мешкальні та інші, вимагають спеціальних рішень цієї Ради.

З відомим телевізійним коментатором д-ром Мартином Абеном вдержував я у звіттовому році постійний зв'язок, постачаючи йому публікації та інформаційні матеріали про Україну та про боротьбу українців за національні права і за права людини.

Кінцеві висновки і завдання

В доповідні до моїх минулорічних висновків і завдань, що їх можна б у більшості повторити і продовжувати старання їх поступово виконувати; вважаю наступні потреби УНСоюзу справами особливого значення для дальшого росту і розвитку УНСоюзу та для посилення його служби членству і цілому нашому українському народові:

1. Притягнути якнайбільше число нашої молоді в ряди членів та діячів УНСоюзу, підготувавши це молоде покоління до перебрання відповідальних постів по Відділах, Округах та в Головному Уряді УНСоюзу.

2. Секретарям Відділів, які є основою діяльності УНСоюзу, допомагати в організації праці, заангажувавши постійних окружних та обласних організаторів, щоб вони у співпраці зі секретарями Відділів могли подбати про збільшення напливу нових членів до УНСоюзу.

3. Посилити вишкіл наших союзних діячів, секретарів та організаторів, як теж кандидатів на такі пости, щоб ці фахівці діяли на забезпечення і братської та допомогової могли запевнити дальшу багатобачну діяльність УНСоюзу та його ріст у числі членів.

4. Подбати про відповідний пропагандистський метриал УНСоюзу для його секретарів Відділів та організаторів, щоб шим дати їм потрібну допомогу в їхній праці в терені.

5. Належно забезпечити Видавничтво і поповнити редакційний склад для вдержання на відповідному рівні „Свободи“, „Українського Тижневика“, „Веселки“ та інших публікацій і видань УНСоюзу. Використовувати до максимум їхні можливості для повного висвітлення ідеї, завдань і так корисної всебічної діяльності УНСоюзу для української спільноти та рівночасно подбати про поширення наших публікацій серед членів УНСоюзу та серед українців, які ще не є його членами.

РУХ ЧЛЕНІВ

РУХ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ У 1979-МУ РОЦІ

Місяць	Нові члени	Суспен-довані	Грошові звороти	Випл. Е грам.	Випл. Р грам.	Посмерт. ні випл.
СІЧЕНЬ	166	19	73	76	68	108
ЛЮТИЙ	208	33	69	75	72	70
БЕРЕЗЕНЬ	244	19	76	96	94	96
КВІТЕНЬ	159	2	58	99	74	61
ТРАВЕНЬ	207	24	69	74	62	84
ЧЕРВЕНЬ	228	29	68	69	90	61
ЛИПЕНЬ	209	21	92	58	85	66
СЕРПЕНЬ	207	+ 28	104	80	89	69
ВЕРЕСЕНЬ	202	49	74	74	113	60
ЖОВТЕНЬ	211	58	57	92	92	75
ЛИСТОПАД	252	+ 7	62	107	98	84
ГРУДЕНЬ	355	66	57	219	210	65
РАЗОМ:	2,648	285	859	1,119	1,147	899

ПІДСУМКИ РУХУ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ У 1979 РОЦІ

	Молодь	Дорослі	Акцидентів грам.	Разом:
Стан активних членів з 1-го січня 1979 року:	17,091	42,766	6,772	66,629
Нові члени	796	1,445	407	2,648
Разом:	17,887	44,211	7,179	69,277
Втрати членства:				
Суспензи	115	+ 84	254	285
Грошові звороти	291	568	—	859
Виплати за Е грамоти	624	495	—	1,119
Сплачено вкладки Р грам	438	709	—	1,147
Посмертні виплати	6	890	3	899
Перехід з деп. молоді до дорослих	48	+ 48	—	96
Інші втрати	33	40	60	133
Разом втрати:	1,555	2,570	317	4,442
Стан активних членів з 31-го грудня 1979 року:	16,332	41,641	6,862	64,835

Прибуток, або втрата за 1979 рік	— 759	— 1,125	+ 90	— 1,794
----------------------------------	-------	---------	------	---------

НОВІ ЧЛЕНИ 1979 РОКУ

Місяць	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
СІЧЕНЬ	51	93	22	166
ЛЮТИЙ	70	106	32	208
БЕРЕЗЕНЬ	71	132	41	244
КВІТЕНЬ	47	90	22	159
ТРАВЕНЬ	55	116	36	207
ЧЕРВЕНЬ	68	127	33	228
ЛИПЕНЬ	63	113	33	209
СЕРПЕНЬ	54	122	31	207
ВЕРЕСЕНЬ	67	112	23	202
ЖОВТЕНЬ	54	116	41	211
ЛИСТОПАД	75	135	42	252
ГРУДЕНЬ	121	183	51	355
РАЗОМ:	796	1,445	407	2,648

Льотерійні члени	Акцидентів грамоти
1971	347
1972	315
1973	292
1974	212
1975	144
1976	130
1977	172
1978	51
1979	69

НОВІ ЧЛЕНИ 1978 І 1979 РОКІВ

	1978 рік	1979 рік
Число членів	Число членів	Число членів
Молодь	963	796
Дорослі	1,509	1,445
Акцидентів грамоти	510	407
РАЗОМ:	2,982	2,648

Пересічна сума грамот життєвого забезп.	\$ 2,020	\$2,353
Пересічна сума всіх грамот нових членів	\$ 2,527	\$2,766

НОВІ ЧЛЕНИ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Число членів	Їх сума забезп.	Пересічна сума забезп.
1970	5,252	\$ 9,734,900	\$1,663
1971	4,056	8,429,000	2,078
1972	4,216	8,967,000	2,127
1973	4,668	11,424,500	2,445
1974	4,005	9,672,000	2,415
1975	3,111	7,537,000	2,422
1976	3,071	7,335,500	2,388
1977	3,743	9,547,500	2,550
1978	2,982	7,544,000	2,527
1979	2,648	7,316,500	2,766

ЧИСЛА НОВИХ ЧЛЕНІВ І ГОЛОВНИХ ВТРАТ ЧЛЕНСТВА ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Нові члени	Суспен-довані	Грошові звороти	Випл. Е грам.	Випл. Р грам.	Посмертні виплати
1970	5,252	640	897	2,226	2,125	872
1971	4,056	620	965	1,836	1,715	883
1972	4,216	465	891	1,614	1,182	964
1973	4,668	457	749	1,296	902	874
1974	4,005	723	860	1,087	869	949
1975	3,111	775	803	1,193	828	852
1976	3,071	386	818	991	721	864
1977	3,743	296	819	1,168	1,105	911
1978	2,982	268	853	1,022	801	911
1979	2,648	285	859	1,119	1,147	899
Разом:	37,752	4,915	8,514	13,596	11,395	8,979

НОВІ ЧЛЕНИ 1979 РОКУ ПО КЛАСАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Класа	Число членів	Їх сума забезпечення
T-16	14	\$ 25,000
TP-65	113	113,000
P-20	259	585,000
E-20	187	247,000
E-18	195	304,000
P-65	11	44,000
E-65	17	68,000
Разом у Деп. Молоді	796	\$1,386,000

Департамент Дорослих

Класа	Число членів	Їх сума забезпечення
W	318	\$627,000
P-20	463	995,500
P-65	49	163,500
E-20	379	560,500
E-65	126	478,000
DP-65	70	745,000
T-5	15	99,000
T-10	25	229,000
Разом у Деп. Дорослих	1,445	\$3,897,500
Акцидентів грамоти	407	\$2,035,000
Разом усі нові члени	2,648	\$7,316,500

НОВІ ЧЛЕНИ 1979 РОКУ ПО СТЕЙТАХ І ПРОВІНЦІЯХ

П. Ч.	Стейт, Провінція	Число членів	Їх сума забезп.
1	Pennsylvania	732	\$ 1,702,500
2	New York	421	851,000
3	New Jersey	415	1,268,500
4	Ontario, Canada	238	995,000
5	Illinois	191	482,000
6	Ohio	176	541,500
7	Michigan	119	373,000
8	Quebec, Canada	79	233,000
9	Connecticut	60	117,000
10	Massachusetts	31	50,500
11	Maryland	30	78,000
12	Mannitoba, Canada	25	80,000
13	Minnesota	15	57,000
14	Saskatchevan, Canada	15	53,000
15	Rhode Island	14	32,000
16	Delavare	13	25,000
17	California	10	14,000
18	West Virginia	10	50,000
19	Virginia	10	40,000
20	Washington, D. C.	9	11,000
21	Indiana	8	16,500
22	Missouri	7	10,000
23	Nebraska	6	12,000
24	Florida	4	6,000
25	Washington	3	7,000
26	Arizona	2	3,000
27	Texas	2	6,000
28	Alberta, Canada	1	1,000
29	British Columbia, Canada	1	2,000
30	Wisconsin	1	1,000
Разом:		2,648	\$ 7,118,500

Не приєднали в 1979-му році нових членів Відділи в стейтах Кольорадо, Кансас, Майн, Нью Гемпшир, Норт Дакота та Орегон і в провінції Нова Шотія.

СТАН ЧЛЕНІВ

АКТИВНЕ ЧЛЕНСТВО

СТАН АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ З 31-ГО ГРУДНЯ 1979 РОКУ

	Число членів	Їх сума забезп.
Молодь	16,332	\$ 19,977,052
Дорослі	41,641	57,153,255
Акцидентів грамоти	6,862	34,310,000
Разом:	64,835	\$111,440,307

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ АКТИВНОГО ЧЛЕНСТВА РОКІВ 1978 ТА 1979

Числа членів	Числа членів	Прибуток, або втрата
12. 31. 1978	12. 31. 1979	
Молодь	17,091	16,332 — 759
Дорослі	42,766	41,641 — 1,125
Акцидентів грамоти	6,772	6,862 + 90
Разом:	66,629	64,835 — 1,794

СТАН АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Їх сума забезп.	Перес. сума забезп. члена
1970	73,928	\$89,439,454	\$1,209
1971	71,880	91,199,905	1,268
1972	70,865	94,402,715	1,332
1973	71,175	100,379,659	1,413
1974	70,586	103,700,767	1,468
1975	69,149	104,578,576	1,512
1976	68,329	106,168,116	1,583
1977	67,662	109,764,216	1,622
1978	66,629	111,196,300	1,668
1979	64,835	111,440,307	1,718

ЗАГАЛ ЧЛЕНСТВА

СТАН ЗАГАЛУ ЧЛЕНСТВА З 31-ГО ГРУДНЯ 1979 Р.

(Члени активні, на виплаченому забезпеченні і на безплатному продовженні)

	Число членів	Їх сума забезпечення
Молодь	16,332	\$ 19,977,052
Дорослі	41,641	57,153,255
Акцидентів грамоти	6,862	34,310,000
Молодь на виплаченому забезп. і на безплатному продовженні	5,561	4,310,169
Дорослі на виплаченому забезп. і на безплатному продовженні	15,532	12,481,184
РАЗОМ 31-го грудня 1979 р.	85,928	\$ 128,231,660

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ ЗАГАЛУ ЧЛЕНСТВА РОКІВ 1978 І 1979

	Число членів	Число членів	Прибуток, або втрата
12. 31. 1978	12. 31. 1979		
Молодь	22,305	21,893	— 412
Дорослі	57,998	57,173	— 825
Акцидентів грамоти	6,772	6,862	+ 90
РАЗОМ:	87,075	85,928	1,147

СТАН УСІХ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Їх сума забезп.	Перес. сума забезп. членів
1970	89,209	\$ 100,502,706	\$1,126
1971	88,366	103,191,489	1,168
1972	88,231	107,063,066	1,213
1973	89,119	113,624,140	1,275
1974	89,069	117,521,304	1,319
1975	88,112	118,962,825	1,350
1976	87,729	121,061,399	1,379
1977	87,655	125,294,396	1,429
1978	87,075	127,261,062	1,461
1979	85,928	128,231,660	1,492

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ЧИСЕЛ ЧЛЕНСТВА І СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ (Стан з 31-го грудня 1979 р.)

	Число членів	Їх сума забезп.
Молодь	16,332	\$ 19,977,052
Дорослі	41,641	57,153,255
Акцидентів грамоти	6,862	34,310,000
Разом активні члени	64,835	\$111,440,307

Молодь на випл. забезпеченні і на безпл. продовженні	5,561	\$ 4,310,169
Дорослі на випл. забезпеченні і на безпл. продовженні	15,532	12,481,184
Разом неактивні члени	21,093	\$16,791,353
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ	85,928	\$ 128,231,660

</

У Сороковий день смерті
бл. п. інж.
ЄВГЕНА ПАСТЕРНАКА

народженого на Підляшші, останньо замешкалого в Торонто, Канада, визначного громадського і політичного діяча, журналіста, науковця, автора таких книжок: 1. „Нарис історії Холмщини і Підляшшя“, 460 ст., 1956; 2. „Україна під польськими шапками“, 315 ст., 1980 р.; 3. Співатор „Англійсько-українського архітектурного словника“; 4. Наукового редактора „Англійсько-українського економічного словника“ — (які то словники Науково-Дослідне Т-во Української Термінології готувать до друку).

відбудеться

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА СЛУЖБА БОЖА

у Святоїтроїцькій Православній Церкві
359 Брум Стріт, Нью Йорк, о год. 12-й після за-
гальної Служби Божої 11 січня 1981 р.
Після Заупокійної Служби відбудеться в церков-
ній залі зустріч парафіян і гостей на якій інж. Кость
Черкевич виголосить реферат на тему:

**„ПРО ЖИТТЯ І ГРОМАДСЬКО-НАУКОВУ
ДІЯЛЬНІСТЬ ІНЖ. ЄВГЕНА ПАСТЕРНАКА“**

До участі запрошуються Українське Громадянство
і Парафіян

Братство Св. Володимира при
Святоїтроїцькій Церкві на Брум Ст.

**СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ
УКРАЇНЦІВ**

Комісія Прав Людини

Запрошує Українське Суспільство
Торонта і околиць
на ЗУСТРІЧ з УЧАСНИКАМИ

**МАДРИДСЬКОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

перша частина, якої відбулася
в МАДРИДІ, ІСПАНІЯ

від 11-го листопада — 19 грудня 1980 року
зі СЛОВОМ ВИСТУПАТЬ:

1. МИКОЛА ПЛАВЮК, президент СКВУ
2. сенатор ПАВЛО ЮЗИК, голова Комісії Прав Людини СКВУ і член Делегації Уряду Канади
3. адвокат МИРОСЛАВ СМОРОДСЬКИЙ, член делегації Уряду ЗСА
4. ХРИСТИНА ІСАЇВ, представник СКВУ

Зустріч відбудеться

в П'ЯТНИЦЮ, 16 СІЧНЯ 1981 р., о год. 8-й вечора
в залі ІНСТИТУТУ СВ. ВОЛОДИМИРА в
ТОРОНТІ, вул. СПАДАЙНА 620
ПРОСИМО ВСІХ ДО ЧИСЛЕННОЇ УЧАСТІ.

**КОНКУРС
НА ГУМОРЕСКУ**

Філадельфія, Па. — Щоб
заохотити жіноцтво до лі-
тературних спроб, куль-
турно-освітня референтура
та гурток книголюбів ім.
Ліни Костенко при Філя-
дельфійській Окрузі Союзу
Українок Америки прого-
лошують Конкурс на Гумо-
реску. Тема — будь-який
відтиск участі жінки в
громадському житті. П'я-
ра, сьогодні та завтра.

Реченсь надсилання гумо-
ресок — 15-го березня
1981 року. Жюрі: ред. Лілія
Бучачинська, поетка Міра
Гарман, тр. Наташа Пав-
няк. Нагороди: Перша —
100 дол., друга — 75 дол. та
третя — відзначення.

До участі запрошуються
всіх любителів пера. Про-
ситись не присилати більше
як одну гумореску. Конкур-
с має піти хоч в деякій мірі
виповнити прогалину лег-
кого жанру в українській
літературі та брак матері-
ялів на ризикові історичні
товариські зустрічі. Гумо-
рески, підписані псевдо та з
правдивим прізвиськом в ок-
рему запечатаному кон-
верті, слід пересилати на
адресу: Ludmila Chakowsky,
115, Thorndike Rd., Phila-
delphia, Pa. 19115

**ТРАДИЦІЙНИЙ
ЩЕДРИЙ ВЕЧІР**

Філадельфія, Па. — Захо-
дами 20-го Відділу СУА ім.
О. Теліги, що його очолює
Лілія Дяченко, відбудеться
у неділю, 18-го січня ц.р. в
год. 4-й по полудні, в залі
церкви Благовіщення Пр.
Діви Марії в Мелроуз Парку,
(Олд Йорк і Веллі роуд)
Щедрий Вечір, що його цей
Відділ влаштує з великим
успіхом вже від років.

У програмі вечора: мон-
таж на підставі різдвяної
ораторії Луїса „Вифлем-
ська Ніч“ у виконанні Те-
атральної Студії Молоді
під мистецьким керівниц-
твом актора й режисера
Володимира Шашаровско-
го.

Членкині 20-го Відділу
гоститимуть присутніх різ-
двяними стравами, печи-
вом і солодким.

**Появились українські твори
в перекладі на англійську мову**

Донкастер, Австралія. —
В австралійському видав-
ництві „Байда Букс“ в пе-
рекладі з української мови
на англійську появились
твори кількох відомих ук-
раїнських авторів.

Переклади до повістей
таких авторів, як: Василь
Шевчук, Ігор Качуровський
та Б. Антоненко-Давидо-
вич випрашовав Юрій Ткач.
Крім згаданих перекла-

дів із цього ж видавництва
появились у передруку істо-
ричний роман у віршах
„Маруся Чурай“ поетеси
Ліни Костенко, що його в
Києві 1979 року надрукува-
ло в-во „Радянський пись-
менник“.

Хто бажав би замовити
собі книжки, повинен звер-
татися на таку адресу: Ba-
yda Books, 30 Fairway Road,
Doncaster 3108, Australia.

Ділимось сумною вісткою з Рідними, Українським
Громадянством і Побратимами по Зброї,
що в суботу, 3-го січня 1981 року, по полудні, а дома
для старших, у Фляшінгу, Н. Й., відійшов у Вічність,

наш Найдорожчий
МУЖ, ТАТКО І ДІДУСЬ

сл. п.

**БОРИС СИДОРОВИЧ
ЄФРЕМОВ**

майор Армії УНРеспубліки, учасник Визвольної Боротьби за
Державність України, учасник Першого зимового Походу
Армії УНР — 1920 р., лицар орденів, ордену Залізного Хрес-
та, ордену Симона Петлюри і ордену „Визволення“ —
60-річчя в Армії УНР, ад'ютант ген. Олександра Загородско-
го, народжений в Дніпропетровську, 3-го червня 1899 року —
проживши 82 роки.

Горем прибиті:

дружина — МАРІЯ
зять — інж. ЯН ВАЛЧИЦЯК
внук — інж. МАРТІН ВАЛЧИЦЯК
з дружиною ДЖОАН
братова — ЕТЕЛА ЄФРЕМОВА з родиною

ПАНАХИДА в похоронному заведенні П. Яреми, 129
Схід 7-ма вул., в понеділок, 5 січня 1981 року, о год. 8-й веч.
ПОХОРОН у четвер, 8-го січня 1981 р., о год. 10-й ранку.
— ПАНАХИДА в похоронному заведенні П. Яреми, а опісля
на український православний цвинтар в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Ділимось сумною вісткою з Родиною, Приятелями і
Знайомими, що 31-го грудня 1980 р. в Честер, Па.
відійшов у Вічність по довгій недужі,
наш Дорогий ЧОЛОВІК, ТАТО І ДІДУСЬО

бл. п.

ОСИП САРАХМАН

уродж. в місті Бориславі, пов. Дрогобич, Україна
громадський і суспільний діяч багатьох організацій
протягом цілого життя

ПАРАСТАС — в неділю, 4-го січня 1981 р. о год. 7-
й веч. в похор. заведенні Накреплі, 2217 Провіденс
вул. в Честер, Па.

ПОХОРОН — в понеділок, 5-го січня 1981 р. о год.
9-й рано з церкви Св. Духа, 3015 В. 3 вул. Честер, Па., а
опісля на цвинтар св. Марії у Факс Чейс, Філадельфія, Па.

Горем прибиті:

дружина — АННА
донька — ОЛЬГА МАРШАЛОК
з мужем ЄВГЕНОМ
донька — СТЕФАНІЯ БІКІ
з мужем ЕДВАРДОМ
внук — ОРЕСТ

Замість квітів на могилу, проситься складати по-
жертви на Собор св. Софії в Римі, на церкви в Лурді і
в Назареті.

В глибокому смутку повідомляємо
Родину, Приятелів і Знайомих, що 31 грудня 1980 р.,
упокоїлась в Бозі, наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА І БАБУНЯ

бл. п.

КСЕНЯ ФУЦІЛА

народжена в Галичині

ПАНАХИДА — відбулася в п'ятницю, 2-го січня
1981 р. в год. 8-й веч. в пох. заведенні Литвині Литвин
1600 Stuyvesant Ave, Union, N. J.

ПОХОРОН — в суботу, 3-го січня 1981 р. з того ж
похоронного заведення до церкви св. Івана
Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж. і після Богослуження на
український православний цвинтар св. Андрія в С.
Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

чоловік — ДМИТРО
донька — МАРІЯ ФОРОСТІЙ з чоловіком
АЛЬБЕРТОМ
син — ПЕТРО
і 3 внуки

У глибокому смутку, повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих,
що в середу, 24-го грудня 1980 р. з волі Всевишнього, по довгій і тяжкій недужі,
приймавши Найсвятіші Тайни, відійшла від нас у Вічність на 65 році життя
наша Найдорожча ДРУЖИНА І СЕСТРА

бл. п.

АННА РАБЧЕНЮК

нар. в селі Діброва на Харківщині

ПАРАСТАС — відбувся у п'ятницю, 26-го грудня 1980 р. у пох. заведенні П.
Яреми в Нью Йорку

ПОХОРОН — відбувся в суботу, 27-го грудня 1980 р. з того ж пох. заведення
до катедр св. Володимира при 160 В. 82 вул. в Нью Йорку, де відбулася Заупокій-
на Служба Божа з Панахидою опісля на український православний цвинтар св.
Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

муж — СИМОН
сестра — ЕВФРОЗІНІЯ в Україні
та ближча і дальша Родина

Ділимось сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що в неділю, 4-го січня 1981 р., відійшла у Вічність,
на 78-му році життя, по довгій і тяжкій недужі,
наша Найдорожча

МАМА, СЕСТРА, ТЕТА І БРАТОВА

бл. п.

**ОЛЬГА ПОПОВИЧ
з дому ТУРЯНСЬКА**

ПАНАХИДА в п'ятницю, 9-го січня 1981 року, о год. 8-й веч., в похоронному
заведенні Union Funeral Home Литвині Литвин, 1600 Stuyvesant Ave., Union, N.J.

ПОХОРОН в суботу, 10-го січня 1981 року, о год. 8:30 ранку, з того ж похо-
ронного заведення до української католицької церкви св. Івана Хрестителя
в Ньюарку, Н. Дж., опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С.
Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

син — ОРЕСТ
сестра — СТЕФАНІЯ ЗЕЛИК з чоловіком ІВАНОМ
сестринок — ІГОР ЗЕЛИК з дружиною ДАРІЄЮ
і синами
братанки:

ІВАН ТУРЯНСЬКИЙ з дружиною ЛЮБОЮ і синами
ЯРОСЛАВ ТУРЯНСЬКИЙ з дружиною ТАІСОЮ
і дітьми
Ближча і дальша Родина

ЦУ ОДВУ І БРАТНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Український Золотий Хрест, Академічне Т-во Зарево, МУН, Український
Визвольний Фонд і Союз Ветеранів Українського Резистансу
з глибоким жалем повідомляють своїх Членів та Українську Громаду в ЗСА,
що 20 грудня 1980 р. відійшов у Вічність наш ДРУГ

проживши 68 років.

сл. п.

АНДРІЙ ШЕКЕРИК-ДОНИКІВ

народжений 1912 р. у селі Жаб'ю на Гуцульщині, син кол. посла до Варшавського
Сойму Петра Шекерика-Доникова, — учасника делегації ЗУНР на історичному
Акті Злуки Українських Земель у Києві 22 січня 1919 року, абсолютний духовної
семінарії у Львові 1938 року, багаторазний член ЦУ ОДВУ,
активний громадсько-політичний діяч.

ПОХОВАНІЙ — 22 грудня на місцевому католицькому цвинтарі у Факс
Чейс, Філадельфія.
Скорботній Дружині Анні та Родині висловлюємо наше глибоке співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ТЕРЕНОВЕ КЕРІВНИЦТВО ОУН в ЗСА

з глибоким жалем повідомляє своїх Членів та Українську Громаду в ЗСА,
що 20-го грудня 1980 р. відійшов у Вічність довголітній член ОУН, Друг

сл. п.

АНДРІЙ ШЕКЕРИК-ДОНИКІВ

народжений 1912 р. у селі Жаб'ю на Гуцульщині, колишній політ'язень
більшовицького режиму, учасник Похідних Груп ОУН на Схід, член Міської Ради
Києва у 1941-42 рр., активний суспільно-громадський діяч.

ПОХОВАНІЙ — 22-го грудня на місцевому католицькому цвинтарі у Факс
Чейс, Філадельфія.
Скорботній Дружині Анні та Родині висловлюємо наше глибоке співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

**ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ УНС**

НЕДІЛЯ,
11-го СІЧНЯ 1981 Р.

Рочестер, Н. Й. — 367-й
Відділ УНСоюзу. Т-во
Запорожська Січ, відбуде
свої річні збори, о год. 1:30
по полудні. На порядку
нарад звіти за минулий рік,
звіт Контрольної Комісії і
вибір Уряду на 1981-й рік.
Просимо всіх Членів
постаратися прийти на ці
річні збори.

П. Дзюба, предсідник
М. Лиллак, касир
В. Попович, секретар

В Сороковий день відходу у вічність
бл. п. проф. інж. архітекта
**ІВАНА Е.
ЖУКОВСЬКОГО**

будуть відправлені

**ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ
з ПАНАХИДАМИ**

в понеділок, 12-го січня 1981 року —
в Церкві-Пам'ятнику св. Андрія Первозванного
у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

і в церкві Св. Тройці у Трентоні, Н. Дж.

В суботу, 17-го січня 1981 р., о год. 10 ранку
в українській православній церкві Всіх Святих
у Нью Йорку, Н. Й.

Родину, Приятелів і Знайомих, просимо помолитися в цей
час за спокій душі Покійного.
у глибокому смутку —
дружина — ІРИНА з родиною

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ГОРОЖАН, 847 Н. Франклін вул., у ФІЛАДЕЛФІЇ, Па.
влаштує

МАЛАНЧИН ВЕЧІР

ОСЕРЕДОК СУМ-А в НЬЮАРКУ, Н. Дж. — запрошує Вас з Родиною на

ТРАДИЦІЙНИЙ МАЛАНЧИН ВЕЧІР

в суботу, 10-го січня 1981 року

Оркестра „Червона Рута“ зі Сиракюз, Н. Й.

Зал УНДому, Ірвінгтон, Н. Дж.
Початок о год. 8:30 веч.

у власній залі, в суботу, 17-го січня 1981 року
До танців приграватиме добра оркестра О-ГО
Початок забави о год. 9-й вечора

Місця при столиках резервовані і тому просимо
замовляти особисто в УНДомі або телефону-
вати кожного дня від год. 7-10-ої веч.
Тел.: 372-9856.

LEARN NOW!
"PRACTICAL
Ukrainian" 33
N. S. CZARTORYSKY
91 — 2nd Avenue
New York, N.Y. 10003

ТОВАРИСТВО СВ. СОФІЯ — Комісія Патріаршого Фонду повідомляє: на ПАТРІАРШІЙ ФОНД зложили: XI — 1980

1,000.00 дол. — д-р Олег Д. Снілик, Елісано, Каліфорнія
100.00 дол. — о. Петро Гардубала, Канада
50.00 дол. — Іван і Анастасія Пиртко, з нагоди тридцятиріччя вінчання
35.00 дол. — о. д-р І. Віллініч
25.00 дол. — інж. Лев і Олександра Якевич
20.00 дол. — Микола Тимків в пам'ять бл. п. мгра Олександра Нагорично, В. Х. Гарасимів
15.00 дол. — Аделіяда Кляве

Збірка в Детройті, Міч. Збіркою займався Українське Патріархальне Тов. В пам'ять бл. п. Катерини Колесник зложили:

20.00 дол. — Василь Пашіш
по 10.00 дол. — Ярослав і Марія Базок, Дмитро Кошівський, Володимир і Марія Данилюк, Микола і Клавдія Ленки, Дмитро і Анна Кекіш
20.00 дол. — Володимир Гринько в пам'ять бл. п. д-ра Володимира Прокоповича
по 10.00 дол. — д-р Богдан Дончина в пам'ять бл. п. о. Михайла Божневця, Степан Григорчук

В пам'ять бл. п. Іж. Митрона Левського (Нью Йорк) зложили:

по 20.00 дол. — Марія Кисасевич, Марія Зелена
10.00 дол. — Юрій Ганкевич

Замість квітів на могилу бл. п. Катерини Дрозд зложили: (Філадельфія, збіркою займався Ю. Головач)

25.00 дол. — Марія і Осип Дулань
по 10.00 дол. — Катерина Гіряк, Нелі і Лев Ганусь, Катерина Пак, Анна і Іван Квік, Зенон Козарський, Михайло і Анна Насевич, Олена і Юліан Головач

5.00 дол. — Василь і Анна Варечкі, Евдокія Куцій, І. Крайніч, Емма Послушна

Замість квітів на могилу бл. п. інж. Степана Тулюк Кульчицького. Листа ч. 1382, Філадельфія, збирала д-р Т. Цілик

по 25.00 дол. — д-р Тетяна Цілик, Родина Шиприкевич, Володимир і Ірина Медуха, Митрон і Дана Осадца, д-р Дарія Химич, А. і В. Сатурські

по 20.00 дол. — Олександр і Марія Гайдукевич, Степан і Ольга Лукасевич

по 10.00 дол. — Іван Кузельський, Маркіян Онуферко, Ярослав Ратич, О. Е. Зелінський, Романа Навроцька, Ольга Стулковська, Родина Врикович, Осип Петрович, Микола Алексевич, Іван і Софія Слонські, д-р Теодозій і Ірина Сенковські, Василь Кострубак, Євгенія Онуферко, Константина і Андрій Лопатинські, Степан і Марія Ковалишин, Ірина Козак, Осипа Филипович

по 5.00 дол. — Діонізій Недорода, Мирослава і д-р Богдан Кондра, Ольга і Михайло Середя

30.00 дол. — Євген і Марія Цілик, Томс Рівер, в пам'ять бл. п. інж. Степана Тулюк Кульчицького

по 10.00 дол. — інж. Володимир і Ірина Винницькі, в пам'ять бл. п. інж. Степана Тулюк Кульчицького, Андрій і Євгенія Товт, в пам'ять бл. п. інж. Степана Тулюк Кульчицького

Листа ч. 1381, замість квітів на могилу бл. п. Петра Хоняка, Брістоль, Па., збирала п. Марія Флонт

20.00 дол. — Іван і Софія Дзіндзюра
по 10.00 дол. — Теодор і Марія Флонт, Микола і Теодозій Головач, Олена і Юліан Головач

Замість квітів на могилу бл. п. Івана Домбчевського, зложили:

50.00 дол. — д-р Любомир і Оксана Кузьмак
25.00 дол. — Михайло і Дарія Савка (Торонто)
по 20.00 дол. — Ольга і Ярослав Цегельські, Надія Стадницька, Омелян і Марія Гельбгір
15.00 дол. — Михайло і Анна Насевич
по 10.00 дол. — Еміль і Марія Смішків, Ярослав Чайківський
5.00 дол. — Іван і Ольга Медискі

Листа ч. 1158, Ньюарк, збирала п. Анна Петровська

1,000.00 дол. — Олександр Ярош, Ньюарк, Нью Джерзі
100.00 дол. — Марійська Дружина в Ньюарку

В пам'ять бл. п. Галини Ситник, зложили:

20.00 дол. — Микола Петришин
по 10.00 дол. — П. і А. Петровські, І. Яворська

Комісія Патріаршого Фонду Товариства Св. Софія щиро дякує усім Вельмишановним Збірщикам і Жертводавцям. Датки на Патріарший Фонд можна складати на руки уповноважених збірщиків або вислати на адресу:

St. Sophia Religious Association
of Ukrainian Catholics, Inc.
7911 Whitewood Rd., Philadelphia, Pa. 19117

Всі датки на Товариство Свята Софія — Патріарший Фонд можна віддавати від податку. IRS № 23-74380648

Як уже інформовано, адміністрація „Свободи“ з початком цього тижня почала підготовку до висилки нової великої „книги року“, Альманаха УНСоюзу на 1981-й рік. У супровідному листі до цієї посилки, між іншим сказано, що до неї долучається рестраційна картка, яку прохастесь виповнити та разом із тією мінімальною заплатою за альманах, яку встановлено на тільки вісім (8.00) доларів, не зважаючи на гординдальні кошти друку такої книги, та — кого на це стати — додатковою пожертвою на пресовий фонд, повернути у також залученому та оплаченому на пошті зворотньому конверті.

Але в останній хвилині вже на пошті виявилось, що альманах разом з конвертом та залучниками важить тільки 0.15 унцій більше, ніж передбачалося і планувалося і через це поштова оплата за висилку кожного альманаха виносилася б додаткових 75 центів, що сумарно коштувало б додаткових майже 12,000 доларів самої поштової оплати.

Щоб оминати цих додаткових коштів, до посилки долучається тільки листа, але не залучається рестраційної картки і зворотнього конверту. Вони будуть переслані всім читачам окремо. Коли ж хто бажав би вислати заплату за альманах і свою пожертву на пресовий фонд негайно, то може скористати із поданого нижню формуляра та виповнити його разом із заплатою та пожертвою переслати на адресу адміністрації „Свободи“.

Датка:

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ“:

Ім'я і прізвище: _____ Ч. Висл. УНС

Address: No. _____ Street City State Zip Code

В залученні пересилано \$ _____ (чеком або поштовою переказом)

\$8.00 Альманах УНС 1981 р. Пресовий Фонд

Адреса „Свободи“: Svoboda Ukrainian Daily 30 Montgomery St., Jersey City, N. J. 07302.

З громадою і для громади!
В ошадностях наше майбутнє!

УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ UKRAINIAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1321 W. Lindley Ave., Philadelphia, Pa. 19141

Тел.: (215) 329-7080 або 329-7277

• ПЛАТИТИ НАЙВИЩЕ, ДОЗВОЛЕНІ ВЛАСТЯМИ, ВІДСОТКИ НА ОШАДНОСТЯХ.
6 1/2% — 8% від сертифікатів, залежно від суми і часу на який вкладеться.

• НОВІ 2-РІЧНІ, ВИСОКО-ВІДСОТКОВІ СЕРТИФІКАТИ мінімум 500.00 дол. — висота дивідендів залежить від U.S. Treasury Securities та змінюється кожного місяця.
• "MONEY MARKET" СЕРТИФІКАТИ — мінімум 10,000.00 дол. на 6 місяців.

• ДЛЯ БАЖАЮЧИХ КУПИТИ дім, підприємство, чи будь-яку посилість Українська Щадниця дає позички (mortgages) на дуже догідних умовах сплати.

• ДЛЯ СВОЇХ ЧЛЕНІВ дає правні і нотаріальні поради: згрошевлює заробітні та соціально-забезпечені чекі; продає державні бонди; видає подорожні чекі (Travelers Cheques); грошові перекази (Money Orders) і т. п.

• ПРАЦЮЮЧИ У ВЛАСНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ або в таких, що не забезпечують їх пенсійним фондом, можуть собі відкрити в Щадниці пенсійне Konto — IRA — вкладаючи на нього по 1,500.00 дол. річно. Згідно з Федеральним законом, гроші вложені на таке пенсійне Konto вільно відтягати від приходулого податку (Income Tax Return).

• Безкоштовні грошові перекази (Money Orders) для пенсіонерів.

• ГОДИНИ УРЯДУВАННЯ: Кожного дня від 9-ої год. рано до 3-ої год. по пол., в п'ятницю від 9-ої год. рано до 7-ої год. веч. та в суботу від 9-ої год. рано до 12-ої полудня.

• Всі ошадності мають державне забезпечення — FDIC — на 100,000.00 дол.

• Згідно з вимогами Федерального Банку, передчасне згрошевлює Сертифікатів підлягає частинному обтягненню дивідендів.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Телеф. (201) 372-0468

ROSE-HILL MONUMENTS'

184 UNION AVENUE IRVINGTON, N.J. 07111

S. ZELINSKY — ПИЛИП ЧУЙ

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО НАДГРОБНИКІВ. СТАВЛЯЄМО ПАМ'ЯТНИКИ НА ВСІХ ЦВИНТАРЯХ І НА СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, НЬО ДЖЕРЗІ І СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБЕРГУ, НЬО ЙОРК.

Granite

Marble

Bronze

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

„САМОПОМІЧ“ В НЬО ЙОРКУ

- Це найстарша та одна з найбільших українських кредитових кооперативів на американському суходолі.
- За час свого існування досягнула великого розросту — її майно зросло до \$31,000,000.00.
- Завжди давала корисні послуги для своїх членів та нашої громади.
- Від довгого часу платить найвищу дивіденду від ошадностей у висоті 7% — нараховану чвертьрічно, себто на 1.50% — 1.75% вищу від звичайних банків.
- Крім того дає зовсім безплатне життєве забезпечення для членів до висоти \$2,000.00.
- Платить дивіденду у висоті 8% від пенсійних ошадностей вкладків.
- Видає 6-МІСЯЧНІ та 30-МІСЯЧНІ ОШАДНОСТЕВІ СЕРТИФІКАТИ та платить найвищу відсотки на 0.25% вище від тих, що їх платять комерційні банки.
- Всі ошадності вкладки є забезпечені до висоти \$100,000.00, а крім того власними резервами у висоті біля \$1,500,000.00.
- УФКК „Самопоміч“ служить для своїх членів дешевим та корисним кредитом.
- У час свого існування уділила позичок на суму \$59,000,000.00.
- Уділює всякого рода позички на догідних умовах сплати, даючи зовсім безплатне забезпечення на випадок смерті чи тривалої непрацездатності у висоті до \$10,000.00.
- Крім того, УФКК „Самопоміч“ завжди ішла з допомогою для наших шкіл, молодечих та культурних організацій.

КОРИСТАЙМО З УСІХ ТИХ ДОБРОДІЙСТВ, ЩО ЇХ ДАЄ ДЛЯ ЧЛЕНІВ ТА ЦІЛОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ НАША РІДНА ФІНАНСОВА УСТАНОВА!

SELF RELIANCE (N.Y.)

FEDERAL CREDIT UNION

108 Second Ave., New York, N.Y. 10003

Telephone: (212) 473-7310

Дитячі...

(Продовження зі стор. 2)

ка Василя Курилика — „Зима й літо хлопця на преріях“. Є це комбінація обох згаданих альбомиків, яка вийшла тиражем 70,000 примірників. З нагоди її появи рецензенти між іншим підмітили так: томо що Норвегія має не повних 4 мільйони населення, тираж книжечки вистачить, щоб майже кожна норвезька дитина мала власну книжечку. Можна догадуватися, що такий великий попит на ці

альбомики в Скандинавії зумовлений майже таким самим кліматом і природою Канади та Швеції й Норвегії. Мистець цей був „дитина прерій“, тож знав їхній суворий клімат і життя-буття їхніх дітей, а при цьому він вивчив терен північної Канади й тому зумів реально змалювати та дуже приманливо передати життя дитини прерій скандинавським юним читачам.

Копишні студенти з Берхтесгадену відбули зустріч

Роки біжать, скроні сивіють, життя створює всілякі труднощі, і чи зможе відповідне число учасників з'явитися, щоб доказати, що ця колись прекрасна українська молодь 3-їд верхів гір Вацмана не забула ще своєї досмертної дружби та своїх спільних переживань, що ніколи в їхній пам'яті не згаснуть.

Це була турбота групи організаторів з'їзду колишніх учнів української гімназії в Берхтесгадені. Організаційний комітет, в складі Ірени Кассараби-Радзкевич, Марти Бігун-Ковч, Осипи Врублівської, Юрія Терпеляка та Нестора Козбуря, доложили всіх старань і зусиль, щоб з'їзд відбувся успішно.

Особливу увагу звернено на прибирання нових списків та адрес колишніх професорів і учнів вищезгаданої гімназії, що розкинені тепер по всіх континентах.

До цього діла великого ентузіазму і труду доложив Осип Врублівський і чим у великій мірі причинився до успішності з'їзду.

В тісній співпраці з комітетом була Ольга

Гладишівська-Савчук з Нью Йорку, яка рівно одна з перших прибула на з'їзд.

Приїхала п'ятницю, 3-го жовтня 1980 року, день перед властивим відкриттям з'їзду. Останній гарячкові приготування, а вже у вечірніх годинах перші приїжджі з'являються у вітальній кімнаті-гостинниці „Голідей Інн“. Відразу можна було помітити, що з'їзд буде успішним. Привітанням, крикам і цілункам не було кінця.

Прибували колишні студенти з далеких сторін, не жалючі ні грошей ні труду. Хоча видно по них фізичне змучення, однак, лиця променюють радістю, а очі палають. Давня дружба злучила цих людей в одну родину і навіть простір часу, що звичайно уміє затерти всі почування, не припиняє цієї дружби. Ось прибувають друзі з Чикаго, Торонто, Детройту, з Нью Йорку, ба навіть входять Юрко Тищенко з далекої Європи, з Мюнхену.

Група учасників росте спонтанно а зала вповнюється радіощами та голосними розмовами. Як дуже мило гадіти на колишню гімназійну молодь, що зуміла в нових країнах свого поселення добитися завершення своїх едукативних, чи бізнесових успіхів та досягнути становища, гідні еліти української інтелігенції на еміграції.

Приїхала субота заповнена різними активностями. Марта Бігун-Ковч переклала рестраційні привітання, а Ірена Кассараба-Радзкевич відкрила перше засідання, на якому відчитано привіт, обговорено і заплановано слідує з'їзду в роках 1981 і 1982.

Від учительського збору привітальне слово вголосив проф. Гайда з Детройту.

Після засідання велика частина учасників під проводом Осипа Врублівського відвідала деякі культурні осередки Клівленду.

У вечірніх годинах відбувся бенкет з забавою. При мікрофоні були — Марта Бігун-Ковч, Ірена Кассараба — Радзкевич, Осип Врублівський, Ерест Гуцуляк, М. Ігнатівич і проф. Гайда, Юрко Терпеляк та інші. Відчитано привіт, полились спомини і гуморески... А при звуках гітар та фортепіанової супроводу відомого професора музики Юрія Олійника так мило було знову почути чудові голоси Зені-Гавришко-Бундзяк і Юрія Тимченка, Ігора Раковського та Романа Кассараби. Парі пішли в танок, а ніч стрічала ранок.

В неділю вранці відбулася Служба Божа в наміренні усіх колишніх учасників Берхтесгаденської гімназії, відправлена о. деканом М. Федоровичем, парохом місцевої парафії св. Йосафата, а після спільних знімків під церквою уся група подалася на цвинтар, щоб покласти китиці квітів і відправити панахиду на могилах своїх колишніх професорів і директорів гімназії проф. В. Радзкевича і проф. І. Винара.

Прекрасний спів хору, зложеного з відомих солістів і хористів гімназії, нісся в просторі чудового осіннього ранку. Останні акорди пісні „Видиш брате мій“ були на прощання.

Після Панахиди всі учасники з'їзду загодили до приватного дому Ірени і Мирона Радзкевичів, щоб перекусити, побути ще якийсь час разом, зробити спільні знімки та гідно попрощатися і закінчити що небувало, а таку товариську зустріч. Приємно було

УЛТПА влаштувало

Різдвяну Ялинку

Близько дві тисячі років Різдво Христове стоїть у центрі духовного піднесення християнського світу, а різдвяний час має чарівну силу благородно впливати на психіку всіх людей. У цьому періоді року зникають упередження, злоба й ненависть, а з глибини людської природи виривається спонтанне й загальне бажання зустрічей з близькими, приятелями, щоб спільно величавіше відзначити свято радості й надії, свято Рождества Божого Сина. Боляй на мить забуваються всі турботи, а близькі й знайомі з усім міхеними обличчями, у радісному настрої вітаються, бажуючи собі взаємно здоров'я і багатьох літ.

Ось такий гарний, привітний і радісний настрій був в Українському Інституті Америки під час традиційної Ялинки Українського Лікарського Товариства Північної Америки Відділу Метрополі Нью Йорк, що відбулася у суботу, 13-го грудня ц.р. Зустріч влаштувала Секція Дружин Лікарів, що стала вже традицією. Бо влаштується на протязі 30 років від початку заснування лікарського товариства.

Вечір—Ялинку відкрила діюча голова Секції Віра Кушнір, при вшесті вивоненій залі, — понад двісті людей, — привітавши членів Управи Відділу УЛТПА, доволіно голову, а тепер почесну голову Секції Дружин Лікарів Олександру Терпеляку та її мужика лікарів сеньйора д-ра Миколу Терпеляку. Лідію Крушельницьку, керівницю Студії Мистецького Слова, яка підготувала мистецький виступ диточого вертепу, та соліста Метрополітальної Опери Андрія Добрянського, в руках якого спочивав фортепіанний супровід вечора.

О. Терпеляк прочитала зворушливий спомин про Різдво Христове в Україні, якого ніколи не можна забути, та яке є неповторне у глибині відчущань поза рідною землею, так як, парадуючи Василя Симоненка, не повторна батьківщина.

У вертепі взяло участь понад двадцять дітей лікарів, їхніх родин і приятелів. Програма вечора складалася з сольових виступів чотирьох до двадцятирічних дітей, які добре підготували, впевнено співали колядки, що чергувалися з груповим колядуванням та виголошуванням віршів різдвяної тематики. Вдячна публіка нагороджувала кожного виступ гучними оплесками. Виступ дітей, який завжди бажаний і приємний, створив повний радість різдвяний настрій. Відповідні для вертепу костюми і освітлення також спричинилися до успіху вечора.

Вечір навіяв ностальгію всім, які бачили подібні виступи понад сорок років тому на рідних землях та й пригадав славу традицій вертепів в Україні від найдавніших часів.

Присемна і зворушлива імпреза залишилась надовго у пам'яті учасників Ялинки. Такі й подібні вечори продовжують українську традицію, а збереження традиції запевнить довге існування представника учительського збору проф. Гайду, що тішиться ще кріпким здоров'ям та який брав жваву участь в з'їзді. Шкода, що не було інших.

Поспілалася пошлінку, покотилися слези, а на усіх устах було запевнення, що обов'язково побачимося на черговому з'їзді, який повинен відбутися ще в цьому році.

МИР

Різне

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відомо солідна фірма

CYPRESS

HILLS MONUMENTS

ВОЛТЕР БЕЛІНСКИЙ

Walter Bielanski

800 Jamaica Avenue Brooklyn, N.Y. 11208 Tel.: (212) 277-2332

Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9-5 по полудні, в неділю 10-4 по пол.

На бажання і для вигоди клієнтів, радо заїдемо до Вашого дому з проєктами і порадами.

Гість

НИТКИ ДМЦ, матеріали для вишивання, вишивки, блузони, сорочки, подушки, обриси все в АРЦІ.

ДО ВІНАЙМУ

в ІРВІНГТОНІ, Н. ДЖ.

3 1/2 кімнати на 3-му поверсі, вільні від 15-го січня 1981 р. Дзвонити в якийсьбудь час. (201) 375-6489

HELP WANTED

WANTED

TOOL

& DIE

MAKERS

Steady Work —
Daily Overtime
Excellent Working
Conditions
Too Wages And
Company Benefits
Star Watch Case
Company
Subsidiary of SSII

Send Resume
Star Watch Case
Company
306 S. Main Ave.
Ludington, Michigan 49431

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами

в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegion 4-2568

Richard H. Burnadz

УКРАЇНСЬКИЙ

ПОГРЕБНИК

McNERNEY BURNADZ

FUNERAL HOME

371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N